

Rigveda Mandala 3

——
ऋग्वेदः मण्डलं ३

——
Document Information

Text title : Rigveda Mandalam 3

File name : r03.itx

Category : veda, rigveda, svara

Location : doc_veda

Author : Vedic Tradition

Transliterated by : 1. Source: Aufrecht/van Nooten/Holland (Samhita), 2. Final transliteration:

Detlef Eichler

Proofread by : Detlef Eichler detlefeichler at gmail.com

Latest update : July 2, 2013

Send corrections to : detlefeichler@googlemail.com, sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 2, 2020

sanskritdocuments.org

ऋग्वेदः मण्डलं ३

सोमस्य मा तवसं वक्ष्यन्ने वह्निं चकर्थं विदथे यजध्वै ।
देवाँ अच्छा दीद्यद्युञ्जे अद्रिं शमाये अग्ने तन्व जुषस्व ॥ ३.००१.०१
प्राञ्च यज्ञं चकृम वर्धतां गीः समिद्धिरग्निं नमसा दुवस्यन् ।
दिवः शशासुर्विदथा कवीनां गृत्साय चित्तवसे गातुमीषुः ॥ ३.००१.०२
मयो दधे मेधिरः पूतदक्षो दिवः सुबन्धुर्जनुषा पृथिव्याः ।
अविन्दन्नु दर्शतमप्स्वः न्तर्देवासो अग्निमपसि स्वसृणाम् ॥ ३.००१.०३
अवर्धयन्सुभगं सप्त यहीः श्वेतं जज्ञानमरुषं महित्वा ।
शिशुं न जातमभ्यारुरश्वा देवासो अग्निं जनिमन्वपुष्यन् ॥ ३.००१.०४
शुक्रेभिरङ्गै रज आततन्वान्क्रतुं पुनानः कविभिः पवित्रैः ।
शोचिर्वसानः पर्यायुरपां श्रियो मिमीते बृहतीरनूनाः ॥ ३.००१.०५
वव्राजा सीमनदतीरदब्धा दिवो यहीरवसाना अनग्नाः ।
सना अत्र युवतयः सयोनीरेकं गर्भं दधिरे सप्त वाणीः ॥ ३.००१.०६
स्तीर्णा अस्य संहतो विश्वरूपा घृतस्य योनौ स्रवथे मधूनाम् ।
अस्थुरत्र धेनवः पिन्वमाना मही दस्मस्य मातरा समीची ॥ ३.००१.०७
बभ्राणः सूनो सहसो व्यद्यौद्धानः शुक्रा रभसा वपुषि ।
श्वेतन्ति धारा मधुनो घृतस्य वृषा यत्र वावृधे काव्येन ॥ ३.००१.०८
पितुश्चिदूर्ध्वर्जनुषा विवेद व्यस्य धारा असृजद्वि धेनाः ।
गुहा चरन्तं सखिभिः शिवेभिर्दिवो यहीभिर्न गुहा बभूव ॥ ३.००१.०९
पितुश्च गर्भं जनितुश्च बभ्रे पूर्वीरेको अधयत्पीप्यानाः ।
वृष्णे सपत्नी शुचये सबन्धू उभे अस्मे मनुष्येऽ नि पाहि ॥ ३.००१.१०
उरौ महौ अनिबाधे ववर्धापो अग्निं यशसः सं हि पूर्वीः ।
ऋतस्य योनावशयद्मूना जामीनामग्निरपसि स्वसृणाम् ॥ ३.००१.११

अक्रो न बभ्रिः समिथे महीनां दिदृक्षेयः सूनवे भाऋजीकः ।
 उदुस्त्रिया जनिता यो जजानापां गर्भो नृतमो यद्द्वो अग्निः ॥ ३.००१.१२
 अपां गर्भं दर्शतमोषधीनां वना जजान सुभगा विरूपम् ।
 देवासश्चिन्मनसा सं हि जग्मुः पनिष्ठं जातं तवसं दुवस्यन् ॥ ३.००१.१३
 बृहन्त इद्भानवो भाऋजीकमग्निं सचन्त विद्युतो न शुक्राः ।
 गुहव वृद्धं सदसि स्वे अन्तरपार ऊर्वे अमृतं दुहानाः ॥ ३.००१.१४
 ईळे च त्वा यजमानो हविर्भिरीळे सखित्वं सुमतिं निकामः ।
 देवैरवो मिमीहि सं जरित्रे रक्षा च नो दम्यभिरनोकैः ॥ ३.००१.१५
 उपक्षेतारस्तव सुप्रणीतेऽग्ने विश्वानि धन्या दधानाः ।
 सुरेतसा श्रवसा तुञ्जमाना अभि ध्याम पृतनार्यूरदेवान् ॥ ३.००१.१६
 आ देवानामभवः केतुरग्ने मन्द्रो विश्वानि काव्यानि विद्वान् ।
 प्रति मतां अवासयो दमूना अनु देवात्रथिरो यासि साधन् ॥ ३.००१.१७
 नि दुरोगे अमृतो मर्त्यानां राजा ससाद विदथानि साधन् ।
 घृतप्रतीक उर्विया व्यद्यौदग्निर्विश्वानि काव्यानि विद्वान् ॥ ३.००१.१८
 आ नो गहि सरख्येभिः शिवेभिर्महान्महीभिरूतिभिः सरण्यन् ।
 अस्मे रयिं बहलं संतरुत्रं सुवाच भागं यशसं कृधी नः ॥ ३.००१.१९
 एता ते अग्ने जनिमा सनानि प्र पूर्व्याय नूतनानि वोचम् ।
 महान्ति वृष्णे सवना कृतेमा जन्मञ्जन्मन्निहितो जातवेदाः ॥ ३.००१.२०
 जन्मञ्जन्मन्निहितो जातवेदा विश्वामित्रेभिरिध्यते अजस्रः ।
 तस्य वयं सुमतौ यज्ञियस्यापि भद्रे सौमनसे स्याम ॥ ३.००१.२१
 इमं यज्ञं सहसावन्त्वं नो देवत्रा धेहि सुक्रतो ररणः ।
 प्र यसि होतर्बृहतीरिषो नोऽग्ने महि द्रविणमा यजस्व ॥ ३.००१.२२
 इळामग्ने पुरुदंसं सनिं गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
 स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ३.००१.२३
 वैश्वानराय धिषणामृतावृधे घृतं न पूतमग्रये जनामसि ।
 द्विता होतारं मनुषश्च वाघतो धिया रथं न कुलिशः समृण्वति ॥ ३.००२.०१
 स रोचयञ्जनुषा रोदसी उभे स मात्रोरभवत्पुत्र ईड्यः ।

हव्यवाळग्निरजरश्चनोहितो दूळभो विशामतिथिर्विभावसुः ॥ ३.००२.०२
ऋत्वा दक्षस्य तरुषो विधर्मणि देवासो अग्निं जनयन्त चित्तिभिः ।
रुरुचानं भानुना ज्योतिषा महामत्यं न वाजं सनिष्यन्नुप ब्रुवे ॥ ३.००२.०३
आ मन्द्रस्य सनिष्यन्तो वरेण्यं वृणीमहे अहयं वाजमुग्मियम् ।
रातिं भृगूणामुशिजं कविक्रतुमग्निं राजन्तं दिव्येन शोचिषा ॥ ३.००२.०४
अग्निं सुम्राय दधिरे पुरो जना वाजश्रवसमिह वृक्तबर्हिषः ।
यतस्रुचः सुरुचं विश्वदेव्यं रुद्रं यज्ञानां साधदिष्टिमपसाम् ॥ ३.००२.०५
पावकशोचे तव हि क्षयं परि होतर्यज्ञेषु वृक्तबर्हिषो नरः ।
अग्ने दुव इच्छमानास आप्यमुपासते द्रविणं धेहि तेभ्यः ॥ ३.००२.०६
आ रोदसी अपृणदा स्वर्महञ्जातं यदेनमपसो आधारयन् ।
सो अध्वराय परि णीयते कविरत्यो न वाजसातये चनोहितः ॥ ३.००२.०७
नमस्यत हव्यदातिं स्वध्वरं दुवस्यत दम्यं जातवेदसम् ।
रथीऋतस्य बृहतो विचर्षणिरग्निर्देवानामभवत्पुरोहितः ॥ ३.००२.०८
तिस्रो यह्यस्य समिधः परिज्मनोऽग्नेरपुनन्नृशिजो अमृत्यवः ।
तासामेकामदधुर्मत्यं भुजमु लोकमु द्वे उप जामिमीयतुः ॥ ३.००२.०९
विशां कविं विश्पतिं मानुषीरिषः सं सीमकृण्वन्स्वधितिं न तेजसे ।
स उद्वतो निवतो याति वेविषत्स गर्भमेषु भुवनेषु दीधरत् ॥ ३.००२.१०
स जिन्वते जठरेषु प्रजज्ञिवान्वृषा चित्रेषु नानदन्न सिंहः ।
वैश्वानरः पृथुपाजा अमर्त्यो वसु रत्ना दयमानो वि दाशुषे ॥ ३.००२.११
वैश्वानरः प्रलथा नाकमारुहद्विवस्पृष्टं भन्दमानः सुमन्मभिः ।
स पूर्ववञ्जनयञ्जन्तवे धनं समानमज्जं पर्येति जागृविः ॥ ३.००२.१२
ऋतावानं यज्ञियं विप्रमुक्थ्यश्मा यं दधे मातरिश्वा दिवि क्षयम् ।
तं चित्रयामं हरिकेशमीमहे सुदीतिमग्निं सुविताय नव्यसे ॥ ३.००२.१३
शुचिं न यामन्निषिरं स्वर्दृशं केतुं दिवो रोचनस्थामुषर्बुधम् ।
अग्निं मूर्धानं दिवो अप्रतिष्कृतं तमीमहे नमसा वाजिनं बृहत् ॥ ३.००२.१४
मन्द्रं होतारं शुचिमद्वयाविनं दमूनसमुक्थ्यं विश्वचर्षणिम् ।
रथं न चित्रं वपुषाय दर्शतं मनुर्हितं सदमिद्राय ईमहे ॥ ३.००२.१५

वैश्वानराय पृथुपाजसे विपो रत्ना विधन्त धरुणेषु गातवे ।
 अग्निर्हि देवाँ अमृतो दुवस्यत्यथा धर्माणि सनता न दूदुषत् ॥ ३.००३.०१
 अन्तर्दूतो रोदसी दस्म ईयते होता निषत्तो मनुषः पुरोहितः ।
 क्षयं बृहन्तं परि भूषति द्युभिर्देवेभिरग्निरिषितो धियावसुः ॥ ३.००३.०२
 केतुं यज्ञानां विदथस्य साधनं विप्रासो अग्निं महयन्त चित्तिभिः ।
 अपासि यस्मिन्नधि संदधुर्गिरस्तस्मिन्सुम्नानि यजमान आ चके ॥ ३.००३.०३
 पिता यज्ञानामसुरो विपश्चिता विमानमग्निर्वयुनं च वाघताम् ।
 आ विवेश रोदसी भूरिवर्षसा पुरुप्रियो भन्दते धामभिः कविः ॥ ३.००३.०४
 चन्द्रमग्निं चन्द्ररथं हरिव्रतं वैश्वानरमप्सुषदं स्वर्विदम् ।
 विगाहं तूर्णिं तविषीभिरावृतं भूर्णिं देवास इह सुश्रियं दधुः ॥ ३.००३.०५
 अग्निर्देवेभिर्मनुषश्च जन्तुभिस्तन्वानो यज्ञं पुरुपेशसं धिया ।
 रथीरन्तरीयते साधदिष्टिभिर्जीरो दमूना अभिशस्तिचातनः ॥ ३.००३.०६
 अग्ने जरस्व स्वपत्य आयुन्यूर्जा पिन्वस्व समिषो दिदीहि नः ।
 वयांसि जिन्व बृहतश्च जागृव उशिग्देवानामसि सुक्रतुर्विपाम् ॥ ३.००३.०७
 विश्पतिं यह्वमतिथिं नरः सदा यन्तार धीनामुशिजं च वाघताम् ।
 अध्वराणां चेतनं जातवेदसं प्र शसन्ति नमसा जूतिभिर्वृधे ॥ ३.००३.०८
 विभावा देवः सुरणः परि क्षितीरग्निर्बभूव शवसा सुमद्रथः ।
 तस्य व्रतानि भूरिपोषिणो वयमुप भूषेम दम आ सुवृत्किभिः ॥ ३.००३.०९
 वैश्वानर तव धामान्या चके येभिः स्वर्विदभवो विचक्षण ।
 जात आपृणो भुवनानि रोदसी अग्ने ता विश्वा परिभूरसि त्मना ॥ ३.००३.१०
 वैश्वानरस्य दंसनाभ्यो बृहदरिणादेकः स्वपस्यया कविः ।
 उभा पितरा महयन्नजायताग्निर्द्यावापृथिवी भूरिरेतसा ॥ ३.००३.११
 समित्समित्सुमना बोध्यस्मे शुचाशुचा सुमतिं रासि वस्वः ।
 आ देव देवान्यजथाय वक्षि सखा सखीन्सुमना यक्ष्यग्ने ॥ ३.००४.०१
 यं देवासस्त्रिरहन्नायजन्ते दिवेदिवे वरुणो मित्रो अग्निः ।
 सेमं यज्ञं मधुमन्तं कृधी नस्तनूनपाद्भृतयोनिं विधन्तम् ॥ ३.००४.०२
 प्र दीधितिर्विश्ववारा जिगाति होतारमिळः प्रथमं यजध्वै ।

अच्छा नमोभिर्वृषभं वन्दध्ये स देवान्यक्षदिषितो यजीयान् ॥ ३.००४.०३
 ऊर्ध्वो वा गातुरध्वरे अकार्यूर्ध्वा शोचीषि प्रस्थिता रजांसि ।
 दिवो वा नाभा न्यसादि होता स्तृणीमहि देवव्यचा वि बर्हिः ॥ ३.००४.०४
 सप्त होत्राणि मनसा वृणाना इन्वन्तो विश्वं प्रति यन्त्रतेन ।
 नृपेशसो विदथेषु प्र जाता अभी३मं यज्ञं वि चरन्त पूर्वीः ॥ ३.००४.०५
 आ भन्दमाने उपसा उपाके उत स्मयेते तन्वा३ विरूपे ।
 यथा नो मित्रो वरुणो जुजोषदिन्द्रो मरुत्वाँ उत वा महोभिः ॥ ३.००४.०६
 दैव्या होतारा प्रथमा न्यूञ्जे सप्त पृक्षासः स्वधया मदन्ति ।
 ऋतं शंसन्त ऋतमित्त आहुरनु व्रतं व्रतपा दीध्यानाः ॥ ३.००४.०७
 आ भारती भारतीभिः सजोषा इळा देवैर्मनुष्येभिरग्निः ।
 सरस्वती सारस्वतेभिरवाक्तिस्रो देवीर्बर्हिरेदं सदन्तु ॥ ३.००४.०८
 तन्नस्तुरीपमध पोषयित्नु देव त्वष्टर्वि रराणः स्यस्व ।
 यतो वीरः कर्मण्यः सुदक्षो युक्तग्रावा जायते देवकामः ॥ ३.००४.०९
 वनस्पतेऽव सृजोप देवानग्निर्हविः शमिता सूदयाति ।
 सेदु होता सत्यतरो यजाति यथा देवानां जनिमानि वेद ॥ ३.००४.१०
 आ याह्यग्ने समिधानो अर्वाडिन्द्रेण देवैः सरथं तुरेभिः ।
 बर्हिर्न आस्तामदितिः सुपुत्रा स्वाहा देवा अमृता मादयन्ताम् ॥ ३.००४.११
 प्रत्यग्निरुषसश्चेकितानोऽबोधि विप्रः पदवीः कवीनाम् ।
 पृथुपाजा देवयद्धिः समिद्धोऽप द्वारा तमसो वह्निरावः ॥ ३.००५.०१
 प्रेद्वग्निर्वावृधे स्तोमेभिर्गीर्भिः स्तोतृणां नमस्य उक्थैः ।
 पूर्वैर्ऋतस्य संदृशश्चकानः सं दूतो अद्यौदुषसो विरोके ॥ ३.००५.०२
 अधाय्यग्निर्मानुषीषु विक्ष्व१पां गर्भो मित्र ऋतेन साधन् ।
 आ हर्यतो यजतः सान्वस्थादभूदु विप्रो हव्यो मतीनाम् ॥ ३.००५.०३
 मित्रो अग्निर्भवति यत्समिद्धो मित्रो होता वरुणो जातवेदाः ।
 मित्रो अध्वर्युरिषिरो दमूना मित्रः सिन्धूनामुत पर्वतानाम् ॥ ३.००५.०४
 पाति प्रियं रिपो अग्रं पदं वेः पाति यहृश्चरणं सूर्यस्य ।
 पाति नाभा सप्तशीर्षाणमग्निः पाति देवानामुपमादमृष्वः ॥ ३.००५.०५

ऋभुश्चक्र ईडं चारु नाम विश्वानि देवो वयुनानि विद्वान् ।
 ससस्य चर्म घृतवत्पदं वेस्तदिदग्नी रक्षत्यप्रयुच्छन् ॥ ३.००५.०६
 आ योनिमग्निर्घृतवन्तमस्थात्पुथुप्रगाणमुशन्तमुशानः ।
 दीद्यानः शुचिर्ऋष्वः पावकः पुनःपुनर्मातरा नव्यसी कः ॥ ३.००५.०७
 सद्यो जात ओषधीभिर्ववक्षे यदी वर्धन्ति प्रस्वो घृतेन ।
 आप इव प्रवता शुभमाना उरुष्यदग्निः पित्रोरुपस्थे ॥ ३.००५.०८
 उदु घृतः समिधा यह्वो अद्यौद्वर्ष्मन्दिवो अधि नाभा पृथिव्याः ।
 मित्रो अग्निरीड्यो मातरिश्वा दूतो वक्षद्यजथाय देवान् ॥ ३.००५.०९
 उदस्तम्भीत्समिधा नाकमृष्वोऽग्निर्भवन्नृत्तमो रोचनानाम् ।
 यदी भृगुभ्यः परि मातरिश्वा गुहा सन्तं हव्यवाहं समीधे ॥ ३.००५.१०
 इळामग्ने पुरुदंसं सनिं गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
 स्यान्नः सुनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिर्भूत्वस्मे ॥ ३.००५.११
 प्र कारवो मनना वच्यमाना देवद्रीची नयत देवयन्तः ।
 दक्षिणावाङ्गाजिनी प्राच्येति हविर्भरन्त्यग्नये घृताची ॥ ३.००६.०१
 आ रोदसी अपृणा जायमान उत प्र रिक्था अध नु प्रयज्यो ।
 दिवश्चिदग्ने माहिना पृथिव्या वच्यन्तां ते वह्यः सप्तजिह्वाः ॥ ३.००६.०२
 द्यौश्च त्वा पृथिवी यज्ञियासो नि होतारं सादयन्ते दमाय ।
 यदी विशो मानुषीर्देवयन्तीः प्रयस्वतीरीळते शुक्रमर्चिः ॥ ३.००६.०३
 महान्सधस्थे ध्रुव आ निषत्तोऽन्तर्द्यावा माहिने हर्यमाणः ।
 आस्त्रे सपत्नी अजरे अमृक्ते सबर्दुधे उरुगायस्य धेनू ॥ ३.००६.०४
 व्रता ते अग्ने महतो महानि तव क्रत्वा रोदसी आ ततन्थ ।
 त्वं दूतो अभवो जायमानस्त्वं नेता वृषभ चर्षणीनाम् ॥ ३.००६.०५
 ऋतस्य वा केशिना योग्याभिर्घृतस्रुवा रोहिता धुरि धिष्व ।
 अथा वह देवान्देव विश्वान्स्वध्वरा कृणुहि जातवेदः ॥ ३.००६.०६
 दिवश्चिदा ते रुचयन्त रोका उपो विभातीरनु भासि पूर्वीः ।
 अपो यदग्ने उशधग्वनेषु होतुर्मन्द्रस्य पनयन्त देवाः ॥ ३.००६.०७
 उरौ वा ये अन्तरिक्षे मदन्ति दिवो वा ये रोचने सन्ति देवाः ।

ऊमा वा ये सुहवासो यजत्रा आयेमिरे रथ्यो अग्ने अश्वाः ॥ ३.००६.०८
ऐभिरग्ने सरथं याह्यर्वाङ्गानारथं वा विभवो ह्यश्वाः ।
पत्नीवतस्त्रिंशतं त्रींश्च देवाननुष्वधमा वह मादयस्व ॥ ३.००६.०९
स होता यस्य रोदसी चिदुर्वी यज्ञयज्ञमभि वृधे गृणीतः ।
प्राची अध्वरेव तस्थतुः सुमेके ऋतावरी ऋतजातस्य सत्ये ॥ ३.००६.१०
इळामग्ने पुरुदंसं सनिं गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ३.००६.११
प्र य आरुः शितिपृष्ठस्य धासेरा मातरा विविशुः सप्त वाणीः ।
परिक्षिता पितरा सं चरेते प्र सन्नाति दीर्घमायुः प्रयक्षे ॥ ३.००७.०१
दिवक्षसो धेनवो वृष्णो अश्वा देवीरा तस्थौ मधुमद्वहन्तीः ।
ऋतस्य त्वा सदसि क्षेमयन्तं पर्येका चरति वर्तनिं गौः ॥ ३.००७.०२
आ सीमरोहत्सुयमा भवन्तीः पतिश्चिकित्वात्रयिविद्रयीणाम् ।
प्र नीलपृष्ठो अतसस्य धासेस्ता अवासयत्पुरुधप्रतीकः ॥ ३.००७.०३
महि त्वाष्ट्रमूर्जयन्तीरजुर्यं स्तभूयमानं वहतो वहन्ति ।
व्यङ्गेभिर्दिद्युतानः सधस्थ एकामिव रोदसी आ विवेश ॥ ३.००७.०४
जानन्ति वृष्णो अरुषस्य शेवमुत ब्रध्नस्य शासने रणन्ति ।
दिवोरुचः सुरुचो रोचमाना इळा येषां गण्या माहिना गीः ॥ ३.००७.०५
उतो पितृभ्यां प्रविदानु घोषं महो महद्भ्यामनयन्त शूषम् ।
उक्षा ह यत्र परि धानमक्तोरनु स्वं धाम जरितुर्ववक्ष ॥ ३.००७.०६
अध्वर्युभिः पञ्चभिः सप्त विप्राः प्रियं रक्षन्ते निहितं पदं वेः ।
प्राञ्चो मदन्त्युक्षणो अजुर्या देवा देवानामनु हि व्रता गुः ॥ ३.००७.०७
दैव्या होतारा प्रथमा न्यृञ्जे सप्त पृक्षासः स्वधया मदन्ति ।
ऋतं शंसन्त ऋतमित्त आहुरनु व्रतं व्रतपा दीध्यानाः ॥ ३.००७.०८
वृषायन्ते महे अत्याय पूर्वोर्वृष्णे चित्राय रश्मयः सुयामाः ।
देव होतर्मन्द्रतरश्चिकित्वान्महो देवान्रोदसी एह वक्षि ॥ ३.००७.०९
पृक्षप्रयजो द्रविणः सुवाचः सुकेतव उपसी रेवदूषुः ।
उतो चिदग्ने महिना पृथिव्याः कृतं चिदेनः सं महे दशस्य ॥ ३.००७.१०

इळामग्ने पुरुदंसं सनिं गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
 स्यान्नः सुनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ३.००७.११
 अञ्जन्ति त्वामध्वरे देवयन्तो वनस्पते मधुना दैव्येन ।
 यदूर्ध्वस्तिष्ठा द्रविणेह धत्ताद्यद्वा क्षयो मातुरस्या उपस्थे ॥ ३.००८.०१
 समिद्धस्य श्रयमाणः पुरस्ताद्ब्रह्म वन्वानो अजरं सुवीरम् ।
 आरे अस्मदमतिं बाधमान उच्छ्रयस्व महते सौभगाय ॥ ३.००८.०२
 उच्छ्रयस्व वनस्पते वर्ष्मन्पृथिव्या अधि ।
 सुमिती मीयमानो वर्चो धा यज्ञवाहसे ॥ ३.००८.०३
 युवा सुवासाः परिवीत आगात्स उ श्रेयान्भवति जायमानः ।
 तं धीरासः कवय उन्नयन्ति स्वाध्योऽ मनसा देवयन्तः ॥ ३.००८.०४
 जातो जायते सुदिनत्वे अह्नां समर्य आ विदथे वर्धमानः ।
 पुनन्ति धीरा अपसो मनीषा देवया विप्र उदियति वाचम् ॥ ३.००८.०५
 यान्वो नरो देवयन्तो निमिम्युर्वनस्पते स्वधितिर्वा ततक्ष ।
 ते देवासः स्वरवस्तस्थिवांसः प्रजावदस्मे दिधिषन्तु रत्नम् ॥ ३.००८.०६
 ये वृक्णासो अधि क्षमि निमितासो यतसुचः ।
 ते नो व्यन्तु वार्यं देवत्रा क्षेत्रसाधसः ॥ ३.००८.०७
 आदित्या रुद्रा वसवः सुनीथा द्यावाक्षामा पृथिवी अन्तरिक्षम् ।
 सजोषसो यज्ञमवन्तु देवा ऊर्ध्वं कृण्वन्त्वध्वरस्य केतुम् ॥ ३.००८.०८
 हंसा इव श्रेणिशो यतानाः शुक्रा वसानाः स्वरवो न आगुः ।
 उन्नीयमानाः कविभिः पुरस्ताद्देवा देवानामपि यन्ति पाथः ॥ ३.००८.०९
 शृङ्गाणीवेच्छृङ्गिणां सं ददृश्रे चपालवन्तः स्वरवः पृथिव्याम् ।
 वाघद्विर्वा विहवे श्रोषमाणा अस्माँ अवन्तु पृतनाज्येषु ॥ ३.००८.१०
 वनस्पते शतवल्शो वि रोह सहस्रवल्शा वि वयं रुहम ।
 यं त्वामयं स्वधितिस्तेजमानः प्रणिनाय महते सौभगाय ॥ ३.००८.११
 सखायस्त्वा ववृमहे देवं मर्तास ऊतये ।
 अपां नपातं सुभगं सुदीदितिं सुप्रतूर्तिमनेहसम् ॥ ३.००९.०१
 कायमानो वना त्वं यन्मातृरजगन्नपः ।

न तत्ते अग्ने प्रमृषे निवर्तनं यद्दूरे सन्निहाभवः ॥ ३.००९.०२
 अति तृष्टं ववक्षिथाथैव सुमना असि ।
 प्रप्रान्ये यन्ति पर्यन्य आसते येषां सख्ये असि श्रितः ॥ ३.००९.०३
 ईयिवांसमति स्निधः शश्वतीरति सश्वतः ।
 अन्वीमविन्दन्निचिरासो अद्रुहोऽप्सु सिंहमिव श्रितम् ॥ ३.००९.०४
 ससृवांसमिव त्मनाग्निमित्था तिरोहितम् ।
 ऐनं नयन्मातरिश्वा परावतो देवेभ्यो मथितं परि ॥ ३.००९.०५
 तं त्वा मता अगृभ्णत देवेभ्यो हव्यवाहन ।
 विश्वान्यद्यज्ञाँ अभिपासि मानुष तव क्रत्वा यविष्ठ ॥ ३.००९.०६
 तद्भद्रं तव दंसना पाकाय चिच्छदयति ।
 त्वां यदग्ने पशवः समासते समिद्धमपिश्वरे ॥ ३.००९.०७
 आ जुहोता स्वध्वरं शीरं पावकशोचिषम् ।
 आशुं दूतमजिरं प्रलमीड्यं श्रुष्टी देवं सपर्यत ॥ ३.००९.०८
 त्रीणि शता त्री सहस्राण्यग्निं त्रिंशच्च देवा नव चासपर्यन् ।
 औक्षन्धृतैरस्तृणन्बर्हिरस्मा आदिद्धोतारं न्यसादयन्त ॥ ३.००९.०९
 त्वामग्ने मनीषिणः सम्राजं चर्षणीनाम् ।
 देवं मतांस इन्धते समध्वरे ॥ ३.०१०.०१
 त्वां यज्ञेष्वृत्विजमग्ने होतारमीळते ।
 गोपा ऋतस्य दीदिहि स्वे दमे ॥ ३.०१०.०२
 स घा यस्ते ददाशति समिधा जातवेदसे ।
 सो अग्ने धत्ते सुवीर्यं स पुष्यति ॥ ३.०१०.०३
 स केतुरध्वराणामग्निर्देवेभिरा गमत् ।
 अञ्जानः सप्त होतृभिर्हविष्मते ॥ ३.०१०.०४
 प्र होत्रे पूर्वं वचोऽग्नये भरता बृहत् ।
 विपां ज्योतीषि बिभ्रते न वेधसे ॥ ३.०१०.०५
 अग्निं वर्धन्तु नो गिरो यतो जायत उक्थ्यः ।
 महे वाजाय द्रविणाय दर्शतः ॥ ३.०१०.०६

अग्ने॑ यजि॑ष्ठो अध्व॑रे दे॒वान्दे॒वय॑ते यज ।
 होता॑ म॒न्द्रो वि॒ राज॑स्यति॒ स्त्रिधः॑ ॥ ३.०१०.०७
 स नः॑ पा॒वक॑ दी॒दिहि॑ द्यु॒मद॑स्मे सु॒वीर्य॑म् ।
 भवा॑ स्तो॒तृभ्यो॑ अ॒न्तमः॑ स्व॒स्तये॑ ॥ ३.०१०.०८
 तं त्वा॑ वि॒प्रा वि॒प॒न्यवो॑ जा॒गृवांसः॑ स॒मि॒न्धते॑ ।
 ह॒व्यवा॑ह॒मम॑र्त्य॒ सहो॑वृ॒धम् ॥ ३.०१०.०९
 अ॒ग्निर्हो॑ता पु॒रोहि॑तोऽध्व॒रस्य॑ वि॒चर्ष॑णिः ।
 स वेद॑ य॒ज्ञमा॑नुषक् ॥ ३.०११.०१
 स ह॒व्यवा॑ळ॒मर्त्य॑ उ॒शिग्दू॑तश्च॒नो॒हितः॑ ।
 अ॒ग्निर्धि॑या स॒मृण्व॑ति ॥ ३.०११.०२
 अ॒ग्निर्धि॑या स चै॒तति॑ के॒तुर्य॑ज्ञस्य॒ पूर्त्यः॑ ।
 अर्थ॑ ह्यस्य॒ तर॑णि ॥ ३.०११.०३
 अ॒ग्निं सू॑नुं स॒नश्रु॑तं स॒हसो॑ जा॒तवे॑दसम् ।
 वह्नि॑ दे॒वा अ॑कृ॒ण्वत॑ ॥ ३.०११.०४
 अदा॑भ्यः पु॒रए॑ता वि॒शाम॑ग्नि॒र्मानु॑षीणा॒म् ।
 तूर्णी॑ रथः सदा॒ नवः॑ ॥ ३.०११.०५
 सा॒ह्वान्वि॑श्वा॒ अभि॑युजः॒ ऋतु॑र्दे॒वाना॑म॒मृक्तः॑ ।
 अ॒ग्निस्तु॑वि॒श्रव॑स्तमः ॥ ३.०११.०६
 अ॒भि प्रया॑सि॒ वाह॑सा दा॒श्वँ अ॑श्रो॒ति म॑र्त्यः ।
 क्षय॑ पा॒वक॑शो॒चिषः॑ ॥ ३.०११.०७
 परि॑ वि॒श्वानि॑ सु॒धिता॑ग्ने॒रश्या॑म॒ मन्म॑भिः ।
 वि॒प्रासो॑ जा॒तवे॑दसः ॥ ३.०११.०८
 अग्ने॑ वि॒श्वानि॑ वा॒र्या वा॑जे॒षु स॑निषामहे ।
 त्वे दे॒वास॑ ए॒रिरे॑ ॥ ३.०११.०९
 इन्द्रा॑ग्नी॒ आ ग॑तं सु॒तं गी॑र्भि॒र्नभो॑ व॒रेण्य॑म् ।
 अ॒स्य पा॑तं धि॒येषि॑ता ॥ ३.०१२.०१
 इन्द्रा॑ग्नी॒ जरि॑तुः सचा॒ यज्ञो॑ जि॒गाति॑ चेतनः ।

अया पातमिमं सुतम् ॥ ३.०१२.०२
 इन्द्रमग्निं कविच्छदा यज्ञस्य जुत्या वृणे ।
 ता सोमस्येह तुम्पताम् ॥ ३.०१२.०३
 तोशा वृत्रहणा हुवे सजित्वानापराजिता ।
 इन्द्राग्नी वाजसातमा ॥ ३.०१२.०४
 प्र वामर्चन्त्युक्थिनो नीथाविदा जरितारः ।
 इन्द्राग्नी इष आ वृणे ॥ ३.०१२.०५
 इन्द्राग्नी नवतिं पुरो दासपत्नीरधूनुतम् ।
 साकमेकेन कर्मणा ॥ ३.०१२.०६
 इन्द्राग्नी अपसस्पर्युप प्र यन्ति धीतयः ।
 ऋतस्य पथ्या३ अनु ॥ ३.०१२.०७
 इन्द्राग्नी तविषाणि वां सधस्थानि प्रयांसि च ।
 युवोरमूर्यं हितम् ॥ ३.०१२.०८
 इन्द्राग्नी रोचना दिवः परि वाजेषु भूषथः ।
 तद्वा चेति प्र वीर्यम् ॥ ३.०१२.०९
 प्र वो देवायाग्नये बहिष्ठमर्चास्मै ।
 गमद्देवेभिरा स नो यजिष्ठो बर्हिरा सदत् ॥ ३.०१३.०१
 ऋतावा यस्य रोदसी दक्षं सचन्त ऊतयः ।
 हविष्मन्तस्तमीळते तं सनिष्यन्तोऽवसे ॥ ३.०१३.०२
 स यन्ता विप्र एषां स यज्ञानामथा हि षः ।
 अग्निं तं वो दुवस्यत दाता यो वनिता मघम् ॥ ३.०१३.०३
 स नः शर्माणि वीतयेऽग्निर्यच्छतु शंतमा ।
 यतो नः प्रुष्णवद्वसु दिवि क्षितिभ्यो अप्स्वा ॥ ३.०१३.०४
 दीदिवांसमपूर्व्यं वस्वीभिरस्य धीतिभिः ।
 ऋक्वाणो अग्निमिन्धते होतारं विशपति विशाम् ॥ ३.०१३.०५
 उत नो ब्रह्मन्नविष उक्थेषु देवहूतमः ।
 शं नः शोचा मरुद्बुधोऽग्ने सहस्रसातमः ॥ ३.०१३.०६

नू नो रास्व सहस्रवत्तो कवत्पुष्टिमद्वसु ।
 द्युमदग्ने सुवीर्यं वर्षिष्ठमनुपक्षितम् ॥ ३.०१३.०७
 आ होता मन्द्रो विदथान्यस्थात्सत्यो यज्वा कवितमः स वेधाः ।
 विद्युद्रथः सहसस्पुत्रो अग्निः शोचिष्केशः पृथिव्यां पाजो अश्रेत् ॥ ३.०१४.०१
 अयामि ते नमउक्तिं जुषस्व ऋतावस्तुभ्यं चेतते सहस्वः ।
 विद्वान् आ वक्षि विदुषो नि षत्सि मध्य आ बर्हिरूतये यजत्र ॥ ३.०१४.०२
 द्रवतां त उषसा वाजयन्ती अग्ने वातस्य पथ्याभिरच्छ ।
 यत्सीमञ्जन्ति पूर्वं हविर्भिरा वन्धुरेव तस्थतुर्दुरोगे ॥ ३.०१४.०३
 मित्रश्च तुभ्यं वरुणः सहस्वोऽग्ने विश्वे मरुतः सुम्रमर्चन् ।
 यच्छोचिषा सहसस्पुत्र तिष्ठा अभि क्षितीः प्रथयन्सूर्यो नृन् ॥ ३.०१४.०४
 वयं ते अद्य ररिमा हि काममुत्तानहस्ता नमसोपसद्य ।
 यजिष्ठेन मनसा यक्षि देवानस्त्रेधता मन्मना विप्रो अग्ने ॥ ३.०१४.०५
 त्वद्धि पुत्र सहसो वि पूर्वीर्देवस्य यन्त्यूतयो वि वाजाः ।
 त्वं देहि सहस्रिणं रयिं नोऽद्रोघेण वचसा सत्यमग्ने ॥ ३.०१४.०६
 तुभ्यं दक्ष कविक्रतो यानीमा देव मर्तासो अध्वरे अकर्म ।
 त्वं विश्वस्य सुरथस्य बोधि सर्वं तदग्ने अमृत स्वदेह ॥ ३.०१४.०७
 वि पाजसा पृथुना शोशुचानो बाधस्व द्विषो रक्षसो अमीवाः ।
 सुशर्मणो बृहतः शर्मणि स्यामग्नेरहं सुहवस्य प्रणीतौ ॥ ३.०१५.०१
 त्वं नो अस्या उषसो व्युष्टौ त्वं सूर उदिते बोधि गोपाः ।
 जन्मेव नित्यं तनयं जुषस्व स्तोमं मे अग्ने तन्वा सुजात ॥ ३.०१५.०२
 त्वं नृचक्षा वृषभानु पूर्वीः कृष्णास्वग्ने अरुषो वि भाहि ।
 वसो नेषि च पर्षि चात्यंहः कृधी नो राय उशिजो यविष्ठ ॥ ३.०१५.०३
 अषाव्हो अग्ने वृषभो दिदीहि पुरो विश्वाः सौभगा संजिगीवान् ।
 यज्ञस्य नेता प्रथमस्य पायोर्जातवेदो बृहतः सुप्रणीते ॥ ३.०१५.०४
 अच्छिद्रा शर्म जरितः पुरूणि देवाँ अच्छ्वा दीद्यानः सुमेधाः ।
 रथो न सस्त्रिभि वक्षि वाजमग्ने त्वं रोदसी नः सुमेके ॥ ३.०१५.०५
 प्र पीपय वृषभ जिन्व वाजानग्ने त्वं रोदसी नः सुदोघे ।

देवेभिर्देव सुरुचा रुचानो मा नो मर्तस्य दुर्मतिः परिष्ठात् ॥ ३.०१५.०६

इळामग्ने पुरुदंसं सनिं गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।

स्यान्नः सुनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिर्भूत्वस्मे ॥ ३.०१५.०७

अयमग्निः सुवीर्यस्येशे महः सौभगस्य ।

राय ईशे स्वपत्यस्य गोमत ईशे वृत्रहथानाम् ॥ ३.०१६.०१

इमं नरो मरुतः सश्रता वृधं यस्मिन्नायः शेवृधासः ।

अभि ये सन्ति पृतनासु दूढ्यो विश्वाहा शत्रुमादभुः ॥ ३.०१६.०२

स त्वं नो रायः शिशीहि मीढ्यो अग्ने सुवीर्यस्य ।

तुविद्युन्न वर्षिष्ठस्य प्रजावतोऽनमीवस्य शुष्मिणः ॥ ३.०१६.०३

चक्रियो विश्वा भुवनाभि सासहिश्चक्रिर्देवेष्वा दुवः ।

आ देवेषु यतत आ सुवीर्य आ शंस उत नृणाम् ॥ ३.०१६.०४

मा नो अग्नेऽमतये मावीरतायै रीरधः ।

मागोतायै सहसस्पुत्र मा निदेऽप द्वेषास्या कृधि ॥ ३.०१६.०५

शग्धि वाजस्य सुभग प्रजावतोऽग्ने बृहतो अध्वरे ।

सं राया भूयसा सृज मयोभुना तुविद्युन्न यशस्वता ॥ ३.०१६.०६

समिध्यमानः प्रथमानु धर्मा समक्तुभिरज्यते विश्ववारः ।

शोचिष्केशो घृतनिर्णिक्पावकः सुयज्ञो अग्निर्यजथाय देवान् ॥ ३.०१७.०१

यथायज्ञो होत्रमग्ने पृथिव्या यथा दिवो जातवेदश्चिकित्वान् ।

एवानेन हविषा यक्षि देवान्मनुष्वद्यज्ञं प्र तिरेममद्य ॥ ३.०१७.०२

त्रीण्यायूषि तव जातवेदस्तिन्न आजानीरुषसस्ते अग्ने ।

ताभिर्देवानामवो यक्षि विद्वानथा भव यजमानाय शं योः ॥ ३.०१७.०३

अग्निं सुदीतिं सुदृशं गृणन्तो नमस्यामस्त्वेड्यं जातवेदः ।

त्वां दूतमरतिं हव्यवाहं देवा अकृण्वन्नमृतस्य नाभिम् ॥ ३.०१७.०४

यस्त्वद्धोता पूर्वं अग्ने यजीयान्द्विता च सत्ता स्वधया च शम्भुः ।

तस्यानु धर्मं प्र यज्ञा चिकित्वोऽथ नो धा अध्वरं देववीतौ ॥ ३.०१७.०५

भवा नो अग्ने सुमना उपेतौ सखेव सख्ये पितरेव साधुः ।

पुरुद्रुहो हि क्षितयो जनानां प्रति प्रतीचीर्दहतादरातीः ॥ ३.०१८.०१

तपो ष्वग्ने अन्तराँ अमित्रान्तपा शंसमररुषः परस्य ।
तपो वसो चिकितानो अचित्तान्वि ते तिष्ठन्तामजरा अयासः ॥ ३.०१८.०२
इधेनाग्र इच्छमानो घृतेन जुहोमि हव्यं तरसे बलाय ।
यावदीशे ब्रह्मणा वन्दमान इमां धियं शतसेयाय देवीम् ॥ ३.०१८.०३
उच्छ्रोचिषा सहसस्पुत्र स्तुतो बृहद्वयः शशमानेषु धेहि ।
रेवदग्ने विश्वामित्रेषु शं योमर्मृज्मा ते तन्वं१ भूरि कृत्वः ॥ ३.०१८.०४
कृधि रत्नं सुसनितर्धनानां स घेदग्ने भवसि यत्समिद्धः ।
स्तोतुर्दुरोणे सुभगस्य रेवत्सुप्रा करस्त्रा दधिषे वपूषि ॥ ३.०१८.०५
अग्निं होतारं प्र वृणे मियेधे गृत्सं कविं विश्वविदममूरम् ।
स नो यक्षद्देवताता यजीयान्नाये वाजाय वनते मघानि ॥ ३.०१९.०१
प्र ते अग्ने हविष्मतीमियर्म्यच्छा सुद्युम्नां रातिनीं घृताचीम् ।
प्रदक्षिणिद्देवतातिमुराणः सं रातिभिर्वसुभिर्यज्ञमश्रेत् ॥ ३.०१९.०२
स तेजीयसा मनसा त्वोत उत शिक्ष स्वपत्यस्य शिक्षोः ।
अग्ने रायो नृतमस्य प्रभूतौ भूयाम ते सुष्टुतयश्च वस्वः ॥ ३.०१९.०३
भूरीणि हि त्वे दधिरे अनीकाग्ने देवस्य यज्यवो जनासः ।
स आ वह देवतातिं यविष्ठ शर्धो यदद्य दिव्यं यजासि ॥ ३.०१९.०४
यत्त्वा होतारमनजन्मियेधे निषादयन्तो यजथाय देवाः ।
स त्वं नो अग्नेऽवितेह बोध्यधि श्रवांसि धेहि नस्तनूपु ॥ ३.०१९.०५
अग्निमुषसमश्विना दधिक्रां व्युष्टिषु हवते वह्निरुक्थैः ।
सुज्योतिषो नः शृण्वन्तु देवाः सजोषसो अध्वरं वावशानाः ॥ ३.०२०.०१
अग्ने त्री ते वाजिना त्री षधस्था तिस्रस्ते जिह्वा ऋतजात पूर्वीः ।
तिस्र उ ते तन्वो देववातास्ताभिर्नः पाहि गिरो अप्रयुच्छन् ॥ ३.०२०.०२
अग्ने भूरीणि तव जातवेदो देव स्वधावोऽमृतस्य नाम ।
याश्च माया मायिनां विश्वमिन्व त्वे पूर्वीः संदधुः पृष्ठबन्धो ॥ ३.०२०.०३
अग्निर्नता भग इव क्षितीनां दैवीनां देव ऋतुपा ऋतावा ।
स वृत्रहा सनयो विश्ववेदाः पर्षद्विश्वाति दुरिता गुणन्तम् ॥ ३.०२०.०४
दधिक्रामग्निमुषसं च देवीं बृहस्पतिं सवितारं च देवम् ।

अश्विना मित्रावरुणा भगं च वसूनुद्राँ आदित्याँ इह हुवे ॥ ३.०२०.०५
 इमं नो यज्ञममृतेषु धेहीमा हव्या जातवेदो जुषस्व ।
 स्तोकानामग्ने मेदसो घृतस्य होतः प्राशान प्रथमो निषद्य ॥ ३.०२१.०१
 घृतवन्तः पावक ते स्तोकाः श्रोतन्ति मेदसः ।
 स्वधर्मन्देववीतये श्रेष्ठं नो धेहि वार्यम् ॥ ३.०२१.०२
 तुभ्यं स्तोका घृतश्चुतोऽग्ने विप्राय सन्त्य ।
 ऋषिः श्रेष्ठः समिध्यसे यज्ञस्य प्राविता भव ॥ ३.०२१.०३
 तुभ्यं श्रोतन्त्यग्निगो शचीवः स्तोकासो अग्ने मेदसो घृतस्य ।
 कविशस्तो बृहता भानुनागा हव्या जुषस्व मेधिर ॥ ३.०२१.०४
 ओजिष्ठं ते मध्यतो मेद उद्भूतं प्र ते वयं ददामहे ।
 श्रोतन्ति ते वसो स्तोका अधि त्वचि प्रति तान्देवशो विहि ॥ ३.०२१.०५
 अयं सो अग्निर्यस्मिन्सोममिन्द्रः सुतं दधे जठरे वावशानः ।
 सहस्रिणं वाजमत्यं न सति ससवान्सन्तूयसे जातवेदः ॥ ३.०२२.०१
 अग्ने यत्ते दिवि वर्चः पृथिव्यां यदोषधीष्वप्स्वा यजत्र ।
 येनान्तरिक्षमुर्वाततन्थ त्वेषः स भानुरर्णवो नृचक्षाः ॥ ३.०२२.०२
 अग्ने दिवो अर्णमच्छा जिगास्यच्छा देवाँ ऊचिषे धिष्ण्या ये ।
 या रोचने परस्तात्सूर्यस्य याश्चावस्तादुपतिष्ठन्त आपः ॥ ३.०२२.०३
 पुरीष्यासो अग्नयः प्रावणेभिः सजोषसः ।
 जुषन्ता यज्ञमद्रुहोऽनमीवा इषो महीः ॥ ३.०२२.०४
 इळामग्ने पुरुदंसं सनिं गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
 स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ३.०२२.०५
 निर्मथितः सुधित आ सधस्थे युवा कविरध्वरस्य प्रणेता ।
 जूर्यत्स्वग्निरजरो वनेष्वत्रा दधे अमृतं जातवेदाः ॥ ३.०२३.०१
 अमन्थिष्ठां भारता रेवदग्निं देवश्रवा देववातः सुदक्षम् ।
 अग्ने वि पश्य बृहताभि रायेषां नो नेता भवतादनु द्यून् ॥ ३.०२३.०२
 दश क्षिपुः पूर्यं सीमजीजनन्सुजातं मातृषु प्रियम् ।
 अग्निं स्तुहि दैववातं देवश्रवो यो जनानामसद्वशी ॥ ३.०२३.०३

नि त्वा दधे वर आ पृथिव्या इळायास्पदे सुदिनत्वे अहाम् ।
दृषद्वत्यां मानुष आपयायां सरस्वत्यां रेवदग्ने दिदीहि ॥ ३.०२३.०४
इळामग्ने पुरुदंसं सनिं गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ३.०२३.०५
अग्ने सहस्व पृतना अभिमातीरपास्य ।
दुष्टरस्तरन्नरातीर्वचो धा यज्ञवाहसे ॥ ३.०२४.०१
अग्र इळा समिध्यसे वीतिहोत्रो अमर्त्यः ।
जुषस्व सू नो अध्वरम् ॥ ३.०२४.०२
अग्ने द्युग्नेन जागृवे सहसः सूनवाहुत ।
एदं बर्हिः सदो मम ॥ ३.०२४.०३
अग्ने विश्वेभिरग्निभिर्देवेभिर्महया गिरः ।
यज्ञेषु य उ चायवः ॥ ३.०२४.०४
अग्ने दा दाशुषे रयिं वीरवन्तं परोणसम् ।
शिशीहि नः सूनुमतः ॥ ३.०२४.०५
अग्ने दिवः सूनुरसि प्रचेतास्तना पृथिव्या उत विश्ववेदाः ।
ऋधग्देवाँ इह यजा चिकित्वः ॥ ३.०२५.०१
अग्निः सनोति वीर्याणि विद्वान्सनोति वाजममृताय भूषन् ।
स नो देवाँ एह वहा पुरुक्षो ॥ ३.०२५.०२
अग्निर्द्यावापृथिवी विश्वजन्ये आ भाति देवी अमृते अमूरः ।
क्षयन्वाजैः पुरुश्चन्द्रो नमोभिः ॥ ३.०२५.०३
अग्र इन्द्रश्च दाशुषो दुरोणे सुतावतो यज्ञमिहोप यातम् ।
अमर्धन्ता सोमपेयाय देवा ॥ ३.०२५.०४
अग्ने अपां समिध्यसे दुरोणे नित्यः सूनो सहसो जातवेदः ।
सधस्थानि महयमान ऊती ॥ ३.०२५.०५
वैश्वानरं मनसाग्निं निचाय्या हविष्मन्तो अनुषत्यं स्वर्विदम् ।
सुदानु देवं रथिरं वसूयवो गीर्भी रणवं कुशिकासो हवामहे ॥ ३.०२६.०१
तं शुभ्रमग्निमवसे हवामहे वैश्वानरं मातरिश्वानमुक्थ्यम् ।

बृहस्पतिं मनुषो देवतातये विप्रं श्रोतारमतिथिं रघुष्यदम् ॥ ३.०२६.०२
 अश्वो न क्रन्दञ्जनिभिः समिध्यते वैश्वानरः कुशिकेभिर्युगेयुगे ।
 स नो अग्निः सुवीर्यं स्वश्व्यं दधातु रत्नममृतेषु जागृविः ॥ ३.०२६.०३
 प्र यन्तु वाजास्तविषीभिरग्नयः शुभे सम्मिश्राः पृषतीरयुक्षत ।
 बृहदुक्षा मरुतो विश्ववेदसः प्र वेपयन्ति पर्वताँ अदाभ्याः ॥ ३.०२६.०४
 अग्निश्रियो मरुतो विश्वकृष्टय आ त्वेषमुग्रमव ईमहे वयम् ।
 ते स्वानिनो रुद्रिया वर्षनिर्णिजः सिंहा न हेषकृतवः सुदानवः ॥ ३.०२६.०५
 व्रातव्रातं गणंगणं सुशस्तिभिरग्नेर्भामं मरुतामोज ईमहे ।
 पृषदश्वासो अनवभ्रराधसो गन्तारो यज्ञं विदथेषु धीराः ॥ ३.०२६.०६
 अग्निरस्मि जन्मना जातवेदा घृतं मे चक्षुरमृतं म आसन् ।
 अर्कस्त्रिधातु रजसो विमानोऽजस्रो घर्मो हविरस्मि नाम ॥ ३.०२६.०७
 त्रिभिः पवित्रैरपुपोद्ध्यर्कं हृदा मतिं ज्योतिरनु प्रजानन् ।
 वर्षिष्ठं रत्नमकृत स्वधाभिरादिद्वावापृथिवी पर्यपश्यत् ॥ ३.०२६.०८
 शतधारमुत्समक्षीयमाणं विपश्चितं पितरं वक्त्रानाम् ।
 मेळिं मदन्तं पित्रोरुपस्थे तं रोदसी पिपृतं सत्यवाचम् ॥ ३.०२६.०९
 प्र वो वाजा अभिद्यवो हविष्मन्तो घृताच्या ।
 देवाञ्जिगाति सुम्रयुः ॥ ३.०२७.०१
 ईळे अग्निं विपश्चितं गिरा यज्ञस्य साधनम् ।
 श्रुष्टीवानं धितावानम् ॥ ३.०२७.०२
 अग्ने शकेम ते वयं यमं देवस्य वाजिनः ।
 अति द्वेषासि तरेम ॥ ३.०२७.०३
 समिध्यमानो अध्वरेऽग्निः पावक ईड्यः ।
 शोचिष्केशस्तमीमहे ॥ ३.०२७.०४
 पृथुपाजा अमर्त्यो घृतनिर्णिक्स्वाहुतः ।
 अग्निर्यज्ञस्य हव्यवाट् ॥ ३.०२७.०५
 तं सबाधो यतसुच इत्था धिया यज्ञवन्तः ।
 आ चक्रुरग्निमृतये ॥ ३.०२७.०६

होता॑ दे॒वो अ॒मर्त्यः॑ पु॒रस्ता॑देति मा॒यया॑ ।
 वि॒दथानि॑ प्रचो॒दयन् ॥ ३.०२७.०७
 वा॒जी वाजे॑षु धी॒यतेऽध्व॑रेषु प्र णी॒यते ।
 विप्रो॑ य॒ज्ञस्य॑ सा॒धनः॑ ॥ ३.०२७.०८
 धि॒या च॑क्रे व॒रेण्यो॑ भू॒तानां॑ गर्भ॒मा द॑धे ।
 दक्ष॑स्य पि॒तरं॑ तना ॥ ३.०२७.०९
 नि त्वा॑ द॒धे व॒रेण्यं॑ दक्ष॒स्येळा॑ सह॒स्कृत॑ ।
 अग्ने॑ सु॒दीति॑मुशि॒जम् ॥ ३.०२७.१०
 अ॒ग्निं य॒न्तुर॑म॒प्तुर॑मृत॒स्य यो॒गे व॒नुषः॑ ।
 वि॒प्रा वा॒जैः समि॑न्धते ॥ ३.०२७.११
 ऊ॒र्जा न॑पा॒तम॑ध्व॒रे दी॒दिवांस॑मु॒प द्य॑वि ।
 अ॒ग्निमी॑ळे क॒विक्र॑तुम् ॥ ३.०२७.१२
 ई॒ळै॒न्यो न॑म॒स्यस्ति॑रस्तमा॒सि दर्श॑तः ।
 स॒म॒ग्नि॑रि॒ध्यते॑ वृषा ॥ ३.०२७.१३
 वृषो॑ अ॒ग्निः समि॑ध्यतेऽश्वो न दे॒ववा॑हनः ।
 तं ह॒विष्म॑न्त ई॒ळते ॥ ३.०२७.१४
 वृष॑णं त्वा व॒यं वृष॑न्वृष॒णः समि॑धीमहि ।
 अग्ने॑ दी॒द्यतं॑ बृहत् ॥ ३.०२७.१५
 अग्ने॑ जुष॒स्व नो॑ ह॒विः पु॒रोळा॑शं जा॒तवे॑दः ।
 प्रा॒तःसा॒वे धि॒याव॑सो ॥ ३.०२८.०१
 पु॒रोळा॑ अ॒ग्ने प॑च॒तस्तु॑भ्यं वा घा॒ परि॑ष्कृतः ।
 तं जुष॑स्व य॒विष्म॑ ॥ ३.०२८.०२
 अग्ने॑ वी॒हि पु॒रोळा॑शमाहु॒तं ति॒रोअ॑ह्यम् ।
 सह॑सः सू॒नुर॑स्यध्व॒रे हि॒तः ॥ ३.०२८.०३
 मा॒ध्य॑दिने स॒वने॑ जा॒तवे॑दः पु॒रोळा॑शमि॒ह क॑वे जुष॒स्व ।
 अग्ने॑ य॒ह्वस्य॑ तव॒ भाग॑धे॒यं न प्र॑ मि॒नन्ति॑ वि॒दथे॑षु धी॒राः ॥ ३.०२८.०४
 अग्ने॑ तृ॒तीये॑ स॒वने॑ हि कानिषः पु॒रोळा॑शं सह॑सः सू॒नवा॑हु॒तम् ।

अथा देवेष्वध्वरं विपन्यया धा रत्नवन्तममृतेषु जागृविम् ॥ ३.०२८.०५

अग्ने वृधान आहुतिं पुरोळाशं जातवेदः ।

जुषस्व तिरोअह्यम् ॥ ३.०२८.०६

अस्तीदमधिमन्थनमस्ति प्रजननं कृतम् ।

एतां विश्वपत्नीमा भराग्निं मन्थाम पूर्वथा ॥ ३.०२९.०१

अरण्योर्निहितो जातवेदा गर्भ इव सुधितो गर्भिणीषु ।

दिवेदिव ईड्यो जागृवद्विर्हविष्मद्भिर्मनुष्येभिरग्निः ॥ ३.०२९.०२

उत्तानायामव भरा चिकित्वान्सद्यः प्रवीता वृषणं जजान ।

अरुषस्तूपो रुशदस्य पाज इळायास्पुत्रो वयुनेऽजनिष्ट ॥ ३.०२९.०३

इळायास्त्वा पदे वयं नाभा पृथिव्या अधि ।

जातवेदो नि धीमह्यग्ने हव्याय वोळ्वे ॥ ३.०२९.०४

मन्थता नरः कविमद्वयन्तं प्रचेतसममृतं सुप्रतीकम् ।

यज्ञस्य केतुं प्रथमं पुरस्तादग्निं नरो जनयता सुशेवम् ॥ ३.०२९.०५

यदी मन्थन्ति बाहुभिर्वि रोचतेऽश्वो न वाज्यरूपो वनेष्वा ।

चित्रो न यामन्नश्विनोरनिवृतः परि वृणक्त्यश्मनस्तृणा दहन् ॥ ३.०२९.०६

जातो अग्नी रोचते चेकितानो वाजी विप्रः कविशस्तः सुदानुः ।

यं देवास ईड्यं विश्वविदं हव्यवाहमदधुरध्वरेषु ॥ ३.०२९.०७

सीद होतः स्व उ लोके चिकित्वान्सादया यज्ञं सुकृतस्य योनौ ।

देवावीर्देवान्हविषा यजास्यग्ने बृहद्यजमाने वयो धाः ॥ ३.०२९.०८

कृणोत धूमं वृषणं सखायोऽस्त्रेधन्त इतन वाजमच्छ ।

अयमग्निः पृतनाषाट् सुवीरो येन देवासो असहन्त दस्यून् ॥ ३.०२९.०९

अयं ते योनिर्ऋत्वियो यतो जातो अरोचथाः ।

तं जानन्नग्ना आ सीदाथा नो वर्धया गिरः ॥ ३.०२९.१०

तनूनपादुच्यते गर्भ आसुरो नराशंसो भवति यद्विजायते ।

मातरिश्वा यदमिमीत मातरि वातस्य सर्गो अभवत्सरीमणि ॥ ३.०२९.११

सुनिर्मथा निर्मथितः सुनिधा निहितः कविः ।

अग्ने स्वध्वरा कृणु देवान्देवयते यज ॥ ३.०२९.१२

अजीजनन्नमृतं मर्त्यासोऽस्त्रेमाणं तरणिं वीळुजम्भम् ।
 दश स्वसरो अग्रुवः समीचीः पुमांसं जातमभि सं रभन्ते ॥ ३.०२९.१३
 प्र सप्तहोता सनकादरोचत मातुरुपस्थे यदशोचदूधनि ।
 न नि मिषति सुरणो दिवेदिवे यदसुरस्य जठरादजायत ॥ ३.०२९.१४
 अमित्रायुधो मरुतामिव प्रयाः प्रथमजा ब्रह्मणो विश्वमिद्विदुः ।
 द्युम्रवद्ब्रह्म कुशिकास एरिर एकएको दमे अग्निं समीधिरे ॥ ३.०२९.१५
 यदद्य त्वा प्रयति यज्ञे अस्मिन्होतश्चिकित्वोऽवृणीमहीह ।
 ध्रुवमया ध्रुवमुताशमिष्ठाः प्रजानन्विद्वाँ उप याहि सोमम् ॥ ३.०२९.१६
 इच्छन्ति त्वा सोम्यासः सखायः सुन्वन्ति सोमं दधति प्रयासि ।
 तितिक्षन्ते अभिशस्तिं जनानामिन्द्र त्वदा कश्चन हि प्रकेतः ॥ ३.०३०.०१
 न ते दूरे परमा चिद्रजास्या तु प्र याहि हरिवो हरिभ्याम् ।
 स्थिराय वृष्णे सवना कृतेमा युक्ता ग्रावाणः समिधाने अग्रौ ॥ ३.०३०.०२
 इन्द्रः सुशिप्रो मघवा तरुत्रो महाव्रातस्तुविकूर्मिर्ऋघवान् ।
 यदुग्रो धा बाधितो मत्येषु क्व१ त्या ते वृषभ वीर्याणि ॥ ३.०३०.०३
 त्वं हि ष्मा च्यावयन्नच्युतान्येको वृत्रा चरसि जिघ्रमानः ।
 तव द्यावापृथिवी पर्वतासोऽनु व्रताय निमितेव तस्थुः ॥ ३.०३०.०४
 उताभये पुरुहूत श्रवोभिरेको दृव्हमवदो वृत्रहा सन् ।
 इमे चिदिन्द्र रोदसी अपारे यत्संगुभ्णा मघवन्काशिरित्ते ॥ ३.०३०.०५
 प्र सू त इन्द्र प्रवता हरिभ्यां प्र ते वज्रः प्रमृणत्रेतु शत्रून् ।
 जहि प्रतीचो अनूचः पराचो विश्वं सत्यं कृणुहि विष्टमस्तु ॥ ३.०३०.०६
 यस्मै धायुरदधा मर्त्यायाभक्तं चिद्भजते गेह्यं१ सः ।
 भद्रा त इन्द्र सुमतिर्घृताची सहस्रदाना पुरुहूत रातिः ॥ ३.०३०.०७
 सहदानुं पुरुहूत क्षियन्तमहस्तमिन्द्र सं पिणक्कुणारुम् ।
 अभि वृत्रं वधमानं पियारुमपादमिन्द्र तवसा जघन्थ ॥ ३.०३०.०८
 नि सामनामिषिरामिन्द्र भूमिं महीमपारां सदने ससत्थ ।
 अस्तभ्राह्म्यां वृषभो अन्तरिक्षमर्षन्त्वापस्त्वयेह प्रसूताः ॥ ३.०३०.०९
 अलातृणो वल इन्द्र व्रजो गोः पुरा हन्तोर्भयमानो व्यार ।

सुगान्पथो अकृणोन्निरजे गाः प्रावन्वाणीः पुरुहूतं धमन्तीः ॥ ३.०३०.१०
एको द्वे वसुमती समीची इन्द्र आ पप्रौ पृथिवीमुत द्याम् ।
उतान्तरिक्षादभि नः समीक इषो रथीः सयुजः शूर वाजान् ॥ ३.०३०.११
दिशः सूर्यो न मिनाति प्रदिष्टा दिवेदिवे हर्यश्वप्रसूताः ।
सं यदानळध्वन आदिदश्वैर्विमोचनं कृणुते तत्त्वस्य ॥ ३.०३०.१२
दिदक्षन्त उषसो यामन्नक्तोर्विवस्वत्या महि चित्रमनीकम् ।
विश्वे जानन्ति महिना यदागादिन्द्रस्य कर्म सुकृता पुरूणि ॥ ३.०३०.१३
महि ज्योतिर्निहितं वक्षणास्वामा पक्वं चरति बिभ्रती गौः ।
विश्वं स्वाद्म सम्भृतमुस्त्रियायां यत्सीमिन्द्रो अदधाद्भोजनाय ॥ ३.०३०.१४
इन्द्र दृह्य यामकोशा अभूवन्यज्ञाय शिक्ष गृणते सखिभ्यः ।
दुर्मायवो दुरेवा मत्यांसो निषङ्गिणो रिपवो हन्त्वासः ॥ ३.०३०.१५
सं घोषः शृण्वेऽवमैरमित्रैर्जही न्येष्वशनिं तपिष्ठाम् ।
वृश्चेमधस्ताद्वि रुजा सहस्व जहि रक्षो मघवन्नन्धयस्व ॥ ३.०३०.१६
उद्वृह रक्षः सहमूलमिन्द्र वृश्वा मध्यं प्रत्यग्रं शृणीहि ।
आ कीवतः सललूकं चकर्थ ब्रह्मद्विषे तपुषिं हेतितमस्य ॥ ३.०३०.१७
स्वस्तये वाजिभिश्च प्रणेतः सं यन्महीरिष आसत्सि पूर्वीः ।
रायो वन्तारो बृहतः स्यामास्मे अस्तु भग इन्द्र प्रजावान् ॥ ३.०३०.१८
आ नो भर भगमिन्द्र द्युमन्तं नि ते देष्णस्य धीमहि प्ररेके ।
ऊर्व इव पप्रथे कामो अस्मे तमा पृण वसुपते वसूनाम् ॥ ३.०३०.१९
इमं कामं मन्दया गोभिरश्वैश्चन्द्रवता राधसा पप्रथश्च ।
स्वर्यवो मतिभिस्तुभ्यं विप्रा इन्द्राय वाहः कुशिकासो अक्रन् ॥ ३.०३०.२०
आ नो गोत्रा दर्दहि गोपते गाः समस्मभ्यं सनयो यन्तु वाजाः ।
दिवक्षा असि वृषभ सत्यशुष्मोऽस्मभ्यं सु मघवन्बोधि गोदाः ॥ ३.०३०.२१
शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३०.२२
शासद्वहिर्दुहितुर्नस्य गाद्विद्वौ ऋतस्य दीधितिं सपर्यन् ।
पिता यत्र दुहितुः सेकमुञ्जन्सं शग्म्येन मनसा दधन्वे ॥ ३.०३१.०१

न जा॒मये॑ ता॒न्वो॑ रि॒क्थमा॑रै॒क्ककार॑ गर्भं॒ सनि॑तुर्नि॒धानम् ।
 यदी॑ मा॒तरो॑ ज॒नय॑न्त॒ वह्नि॑म॒न्यः क॑र्ता सु॒कृ॒तो॒र॒न्य ऋ॒न्धन् ॥ ३.०३१.०२
 अ॒ग्नि॒र्ज॒ज्ञे जु॒ह्वा॑ रे॒जमा॑नो॒ मह॑स्पु॒त्राँ अ॒रुष॑स्य॒ प्रय॑क्षे ।
 म॒हान्ना॑र्भो॒ मह्या॑ जा॒तमे॑षां॒ मही॑ प्र॒वृद्ध॑र्य॒श्वस्य॑ य॒ज्ञैः ॥ ३.०३१.०३
 अ॒भि जै॑त्रीर॒सच॑न्त॒ स्पृधा॑न् म॒हि ज्यो॑ति॒स्तम॑सो॒ निर॑जानन् ।
 तं जा॑नतीः प्र॒त्युदा॑य॒न्नुषा॑सः॒ पति॑र्ग॒वाम॑भ॒वदे॑क॒ इन्द्रः ॥ ३.०३१.०४
 वी॒ळौ स॑ती॒रभि॑ धी॒रा अ॑तृ॒न्दन्प्रा॑चाहि॒न्वन्म॑नसा॒ सप्त॑ वि॒प्राः ।
 वि॒श्वाम॑वि॒न्दन्प॒थ्यामृ॑तस्य॒ प्रजा॑न॒त्रित्ता॑ न॒मसा॑ वि॒वेश ॥ ३.०३१.०५
 वि॒दद॑द्यदी॒ सर॑मा॒ रुग्ण॑म॒द्रेर्म॑हि॒ पाथः॑ पू॒र्व्यं स॒ध्यक्कः ।
 अग्रं॑ न॒यत्सु॑प॒द्यक्ष॑राणा॒मच्छा॑ र॒वं प्र॑थ॒मा जा॑नती॒ गात् ॥ ३.०३१.०६
 अ॒गच्छ॑दु॒ विप्र॑तमः॒ सखी॑य॒न्नसू॑दय॒त्सुकृ॑ते॒ गर्भ॑म॒द्रिः ।
 स॒सान॑ म॒र्यो यु॑व॒भिर्म॑ख॒स्यन्न॑था॒भव॑दङ्गि॒राः स॒द्यो अ॑र्चन् ॥ ३.०३१.०७
 स॒तःस॒तः प्र॑ति॒मान॑ पु॒रोभू॑र्वि॒श्वा वे॑द॒ जनि॑मा॒ हन्ति॑ शु॒ष्णम् ।
 प्र॒ णो॑ दि॒वः प॑द॒वीर्ग॑व्यु॒रर्च॑न्स॒खा स॒खी॑र॒मुञ्च॑न्नि॒रव॑द्यात् ॥ ३.०३१.०८
 नि ग॑व्य॒ता म॑नसा॒ सेदु॑र॒कैः कृ॑ण्वाना॒सो अ॑मृ॒तत्वा॑य॒ गातु॑म् ।
 इ॒दं चि॑न्नु॒ सद॑नं॒ भूर्ये॑षां॒ येन॑ मा॒साँ अ॑सि॒षास॑न्नु॒तेन ॥ ३.०३१.०९
 स॒म्पश्य॑माना॒ अम॑द॒न्नभि॑ स्वं॒ पयः॑ प्र॒त्नस्य॑ रे॒तसो॑ दु॒घा॒नाः ।
 वि॒ रोद॑सी॒ अत॑प॒द्धोष॑ ए॒षां जा॑ते॒ निष्ठा॑म॒दधु॑र्गोषु॒ वी॒रान् ॥ ३.०३१.१०
 स जा॑ते॒भिर्वृ॑त्र॒हा से॑दु॒ ह॒व्यैरु॑दु॒स्त्रिया॑ अ॒सृज॑दि॒न्द्रो अ॑र्कैः ।
 उ॒रूच्य॑स्मै॒ घृ॒तव॑द्भ॒रन्ती॑ मधु॒ स्वा॒न्न दु॑दु॒हे जे॑न्या॒ गौः ॥ ३.०३१.११
 पि॒त्रे चि॑च्च॒क्रुः स॑द॒नं स॑म॒स्मै म॑हि॒ त्विषी॑म॒त्सुकृ॑तो॒ वि हि॑ ख्यन् ।
 वि॒ष्कभ्र॑न्तः॒ स्क॑म्भ॒नेना॑ ज॒नित्री॑ आ॒सीना॑ ऊ॒र्ध्वं र॑भ॒सं वि॑ मि॒न्वन् ॥ ३.०३१.१२
 म॒ही य॑दि॒ धि॒षणा॑ शि॒श्रथे॑ धा॒त्सद्यो॑वृ॒धं वि॒भ्वं॑ रो॒दस्योः॑ ।
 गि॒रो य॑स्मि॒न्नन॑व॒द्याः स॑मी॒चीर्वि॑श्वा॒ इन्द्रा॑य॒ तवि॑षी॒रनु॑त्ताः ॥ ३.०३१.१३
 म॒ह्या ते॑ स॒ख्यं व॑श्मि॒ शक्ती॑रा॒ वृ॒त्रघ्ने॑ नि॒युतो॑ य॒न्ति पू॑र्वीः ।
 म॒हि स्तो॑त्र॒मव॑ आ॒गन्म॑ सू॒रेर॑स्मा॒कं सु॑ म॒घव॑न्बो॒धि गो॑पाः ॥ ३.०३१.१४
 म॒हि क्षे॑त्रं॒ पुरु॑ श्च॒न्द्रं वि॑वि॒द्वाना॑दि॒त्सखि॑भ्यश्च॒रथं॑ स॒मैर॑त् ।

इन्द्रो नृभिरजनद्दीद्यानः साकं सूर्यमुषसं गातुमग्निम् ॥ ३.०३१.१५
 अपश्चिदेष विभ्वो३ दमूनाः प्र सप्रीचीरसृजद्विश्वश्चन्द्राः ।
 मध्वः पुनानाः कविभिः पवित्रैर्द्युभिर्हिन्वन्त्यक्तुभिर्धनुत्रीः ॥ ३.०३१.१६
 अनु कृष्णे वसुधिती जिहाते उभे सूर्यस्य मंहना यजत्रे ।
 परि यत्ते महिमानं वृजध्वै सखाय इन्द्र काम्या ऋजिप्याः ॥ ३.०३१.१७
 पतिर्भव वृत्रहन्सूनृतानां गिरां विश्वायुर्वृषभो वयोधाः ।
 आ नो गहि सरख्येभिः शिवेभिर्महान्महीभिरूतिभिः सरण्यन् ॥ ३.०३१.१८
 तमङ्गिरस्वन्नमसा सपर्यन्नव्यं कृणोमि सन्यसे पुराजाम् ।
 द्रुहो वि याहि बहुला अदेवीः स्वश्च नो मघवन्सातये धाः ॥ ३.०३१.१९
 मिहः पावकाः प्रतता अभूवन्स्वस्ति नः पिपृहि पारमासाम् ।
 इन्द्र त्वं रथिरः पाहि नो रिषो मक्षूमक्षू कृणुहि गोजितो नः ॥ ३.०३१.२०
 अदेदिष्ट वृत्रहा गोपतिर्गा अन्तः कृष्णां अरुषैर्धामभिर्गात् ।
 प्र सूनृता दिशमानं ऋतेन दुरश्च विश्वा अवृणोदप स्वाः ॥ ३.०३१.२१
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३१.२२
 इन्द्र सोमं सोमपते पिबेमं माध्यदिनं सवनं चारु यत्ते ।
 प्रप्रुथ्या शिप्रे मघवन्नृजीषिन्विमुच्या हरी इह मादयस्व ॥ ३.०३२.०१
 गवाशिरं मन्थिनमिन्द्र शुक्रं पिबा सोमं ररिमा ते मदाय ।
 ब्रह्मकृता मारुतेना गणेन सजोषा रुद्रैस्तुपदा वृषस्व ॥ ३.०३२.०२
 ये ते शुष्मं ये तविषीमवर्धन्नर्चन्त इन्द्र मरुतस्त ओजः ।
 माध्यदिने सवने वन्नहस्त पिबा रुद्रेभिः सगणः सुशिप्र ॥ ३.०३२.०३
 त इत्रस्य मधुमद्विविप्र इन्द्रस्य शर्धो मरुतो य आसन् ।
 येभिवृत्रस्येषितो विवेदामर्मणो मन्यमानस्य मर्म ॥ ३.०३२.०४
 मनुष्वदिन्द्र सवनं जुषाणः पिबा सोमं शश्वते वीयाय ।
 स आ ववृत्स्व हर्षश्च यज्ञैः सरण्युभिरपो अणां सिसर्षि ॥ ३.०३२.०५
 त्वमपो यद्ध वृत्रं जघन्वाँ अत्या इव प्रासृजः सर्तवाजौ ।
 शयानमिन्द्र चरता वधेन वत्रिवांसं परि देवीरदेवम् ॥ ३.०३२.०६

यजाम इन्नमसा वृद्धमिन्द्र बृहन्तमृष्वमजरं युवानम् ।
यस्य प्रिये ममतुर्यज्ञियस्य न रोदसी महिमानं ममाते ॥ ३.०३२.०७
इन्द्रस्य कर्म सुकृता पुरूणि ब्रतानि देवा न मिनन्ति विश्वे ।
दाधार यः पृथिवीं द्यामुतेमां जजान सूर्यमुषसं सुदंसाः ॥ ३.०३२.०८
अद्रोघ सत्यं तव तन्महित्वं सद्यो यज्जातो अपिबो ह सोमम् ।
न द्याव इन्द्र तवसस्त ओजो नाहा न मासाः शरदो वरन्त ॥ ३.०३२.०९
त्वं सद्यो अपिबो जात इन्द्र मदाय सोमं परमे व्योमन् ।
यद्ध द्यावापृथिवी आविवेशीरथाभवः पूर्व्यः कारुधायाः ॥ ३.०३२.१०
अहन्नहिं परिशयानमणं ओजायमानं तुविजात तव्यान् ।
न ते महित्वमनु भूदध द्यौर्यदन्यया स्फिग्याश्च क्षामवस्थाः ॥ ३.०३२.११
यज्ञो हि त इन्द्र वर्धनो भूदुत प्रियः सुतसोमो मियेधः ।
यज्ञेन यज्ञमव यज्ञियः सन्यज्ञस्ते वज्रमहिहत्य आवत् ॥ ३.०३२.१२
यज्ञेनेन्द्रमवसा चक्रे अर्वागैर्न सुम्नाय नव्यसे ववृत्याम् ।
यः स्तोमेभिर्वावुधे पूर्व्येभिर्यो मध्यमेभिरुत नूतनेभिः ॥ ३.०३२.१३
विवेष यन्मा धिषणा जजान स्तवै पुरा पार्यादिन्द्रमहः ।
अंहसो यत्र पीपरद्यथा नो नावेव यान्तमुभये हवन्ते ॥ ३.०३२.१४
आपूर्णी अस्य कलशः स्वाहा सेक्तेव कोशं सिसिचे पिबध्वै ।
समु प्रिया आववृत्रन्मदाय प्रदक्षिणिदभि सोमास इन्द्रम् ॥ ३.०३२.१५
न त्वा गभीरः पुरुहूत सिन्धुर्नाद्रयः परि षन्तो वरन्त ।
इत्था सखिभ्य इषितो यदिन्द्रा दृक्चं चिदरुजो गव्यमूर्वम् ॥ ३.०३२.१६
शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नूतमं वाजसातौ ।
शृण्वन्तमुग्रमूतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३२.१७
प्र पर्वतानामुशती उपस्थादश्वे इव विषिते हासमाने ।
गावेव शुभ्रे मातरा रिहाणे विपाट् छुतुद्री पयसा जवेते ॥ ३.०३३.०१
इन्द्रेषिते प्रसवं भिक्षमाणे अच्छा समुद्रं रथ्येव याथः ।
समाराने ऊर्मिभिः पिन्वमाने अन्या वामन्यामप्येति शुभ्रे ॥ ३.०३३.०२
अच्छा सिन्धुं मातृतमामयासं विपाशमुर्वी सुभगामगन्म ।

वत्समिव मातरा संरिहाणे समानं योनिमनु संचरन्ती ॥ ३.०३३.०३
 एना वयं पयसा पिन्वमाना अनु योनि देवकृतं चरन्तीः ।
 न वर्तवे प्रसवः सर्गतक्तः किंयुर्विप्रो नद्यो जोहवीति ॥ ३.०३३.०४
 रमध्वं मे वचसे सोम्याय ऋतावरीरुप मुहूर्तमेवैः ।
 प्र सिन्धुमच्छा बृहती मनीषावस्युरह्वे कुशिकस्य सूनुः ॥ ३.०३३.०५
 इन्द्रो अस्माँ अरदद्वज्रबाहुरपाहन्वृत्रं परिधिं नदीनाम् ।
 देवोऽनयत्सविता सुपाणिस्तस्य वयं प्रसवे याम उर्वीः ॥ ३.०३३.०६
 प्रवाच्यं शश्वधा वीर्यं तदिन्द्रस्य कर्म यदहिं विवृश्चत् ।
 वि वज्रेण परिषदो जघानायत्रापोऽयनमिच्छमानाः ॥ ३.०३३.०७
 एतद्वचो जरितर्मापि मृष्टा आ यत्ते घोषानुत्तरा युगानि ।
 उक्थेषु कारो प्रति नो जुषस्व मा नो नि कः पुरुषत्रा नमस्ते ॥ ३.०३३.०८
 ओ पु स्वसारः कारवे शृणोत ययौ वो दूरादनसा रथेन ।
 नि पू नमध्वं भवता सुपारा अधोअक्षाः सिन्धवः स्रोत्याभिः ॥ ३.०३३.०९
 आ ते कारो शृणवामा वचांसि ययाथ दूरादनसा रथेन ।
 नि ते नंसै पीप्यानेव योषा मयायेव कन्या शश्वचै ते ॥ ३.०३३.१०
 यदङ्ग त्वा भरताः संतरेयुर्गव्यन्ग्राम इषित इन्द्रजूतः ।
 अर्षादहं प्रसवः सर्गतक्त आ वो वृणे सुमतिं यज्ञियानाम् ॥ ३.०३३.११
 अतारिषुर्भरता गव्यवः समभक्त विप्रः सुमतिं नदीनाम् ।
 प्र पिन्वध्वमिषयन्तीः सुराधा आ वक्षणाः पृणध्वं यात शीभम् ॥ ३.०३३.१२
 उद्व ऊर्मिः शम्या हन्त्वापो योक्त्राणि मुञ्चत ।
 मादुष्कृतौ व्येनसाघ्न्यौ शूनमारताम् ॥ ३.०३३.१३
 इन्द्रः पूर्भिदातिरद्वासमर्कैर्विदद्वसुर्दयमानो वि शत्रून् ।
 ब्रह्मजूतस्तन्वा वावृधानो भूरिदात्र आपृणद्रोदसी उभे ॥ ३.०३४.०१
 मखस्य ते तविषस्य प्र जूतिमियर्मि वाचममृताय भूषन् ।
 इन्द्र क्षितीनामसि मानुषीणां विशां दैवीनामुत पूर्वयावा ॥ ३.०३४.०२
 इन्द्रो वृत्रमवृणोच्छर्धनीतिः प्र मायिनाममिनाद्वर्पणीतिः ।
 अहन्यसमुशधग्वनेष्वाविर्धना अकृणोद्राम्याणाम् ॥ ३.०३४.०३

इन्द्रः स्वर्षा जनयन्नहानि जिगायोशिग्भिः पृतना अभिष्टिः ।
 प्रारोचयन्मनवे केतुमहामविन्दञ्ज्योतिर्बृहते रणाय ॥ ३.०३४.०४
 इन्द्रस्तुजो बर्हणा आ विवेश नुवद्धानो नर्या पुरूणि ।
 अचेतयद्विद्यं इमा जरित्रे प्रेमं वर्णमतिरच्छुक्रमासाम् ॥ ३.०३४.०५
 महो महानि पनयन्त्यस्येन्द्रस्य कर्म सुकृता पुरूणि ।
 वृजनेन वृजिनान्सं पिपेष मायाभिर्दस्थूरभिभूत्योजाः ॥ ३.०३४.०६
 युधेन्द्रो महा वरिवश्चकार देवेभ्यः सत्पतिश्चर्षणिप्राः ।
 विवस्वतः सदने अस्य तानि विप्रा उक्थेभिः कवयो गृणन्ति ॥ ३.०३४.०७
 सत्रासाहं वरेण्यं सहोदां ससवांसं स्वरपश्च देवीः ।
 ससान यः पृथिवीं द्यामुतेमामिन्द्र मदन्त्यनु धीरणासः ॥ ३.०३४.०८
 ससानात्या उत सूर्यं ससानेन्द्रः ससान पुरुभोजसं गाम् ।
 हिरण्ययमुत भोगं ससान हत्वी दस्युन्प्रार्यं वर्णमावत् ॥ ३.०३४.०९
 इन्द्र ओषधीरसनोदहानि वनस्पतीरसनोदन्तरिक्षम् ।
 बिभेद वलं ननुदे विवाचोऽथाभवद्दमिताभिक्रतूनाम् ॥ ३.०३४.१०
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३४.११
 तिष्ठा हरी रथ आ युज्यमाना याहि वायुर्न नियुतो नो अच्छ ।
 पिबास्यन्धो अभिसृष्टो अस्मे इन्द्र स्वाहा ररिमा ते मदाय ॥ ३.०३५.०१
 उपाजिरा पुरुहूताय सप्ती हरी रथस्य धूर्वा युनज्मि ।
 द्रवद्यथा सम्भृतं विश्वतश्चिदुपेमं यज्ञमा वहात इन्द्रम् ॥ ३.०३५.०२
 उपो नयस्व वृषणा तपुष्पोतेमव त्वं वृषभ स्वधावः ।
 ग्रसेतामश्वा वि मुचेह शोणा दिवेदिवे सदृशीरद्धि धानाः ॥ ३.०३५.०३
 ब्रह्मणा ते ब्रह्मयुजा युनज्मि हरी सखाया सधमाद आशू ।
 स्थिरं रथं सुखमिन्द्राधितिष्ठन्प्रजानन्विद्वाँ उप याहि सोमम् ॥ ३.०३५.०४
 मा ते हरी वृषणा वीतपृष्ठा नि रीरमन्यजमानासो अन्ये ।
 अत्यायाहि शश्वतो वयं तेऽरं सुतेभिः कृणवाम सोमैः ॥ ३.०३५.०५
 तवायं सोमस्त्वमेह्यर्वाङ्मुश्चतमं सुमना अस्य पाहि ।

अस्मिन्यज्ञे बर्हिष्या निषद्या दधिष्वेमं जठर इन्दुमिन्द्र ॥ ३.०३५.०६
 स्तीर्णं ते बर्हिः सुत इन्द्र सोमः कृता धाना अत्तवे ते हरिभ्याम् ।
 तदोकसे पुरुशाकाय वृष्णे मरुत्वते तुभ्यं राता हवीषि ॥ ३.०३५.०७
 इमं नरः पर्वतास्तुभ्यमापः समिन्द्र गोभिर्मधुमन्तमक्रुन् ।
 तस्यागत्या सुमना ऋष्व पाहि प्रजानन्विद्वान्पथ्याऽनु स्वाः ॥ ३.०३५.०८
 याँ आभजो मरुत इन्द्र सोमे ये त्वामवर्धन्नभवन्गणस्ते ।
 तेभिरेतं सजोषा वावशानोऽग्नेः पिब जिह्वया सोममिन्द्र ॥ ३.०३५.०९
 इन्द्र पिब स्वधया चित्सुतस्याग्नेवाँ पाहि जिह्वया यजत्र ।
 अध्वर्योवाँ प्रयतं शक्र हस्ताद्धोतुर्वा यज्ञं हविषो जुषस्व ॥ ३.०३५.१०
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमूतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३५.११
 इमाम् षु प्रभृतिं सातये धाः शश्वच्छश्वदूतिभिर्यादमानः ।
 सुतेसुते वावृधे वर्धनेभिर्यः कर्मभिर्महद्भिः सुश्रुतो भूत् ॥ ३.०३६.०१
 इन्द्राय सोमाः प्रदिवो विदाना ऋभुर्येभिर्वृषपर्वा विहायाः ।
 प्रयम्यमानान्प्रति षू गृभायेन्द्र पिब वृषधूतस्य वृष्णः ॥ ३.०३६.०२
 पिबा वर्धस्व तव घा सुतास इन्द्र सोमासः प्रथमा उतेमे ।
 यथापिबः पूर्व्याँ इन्द्र सोमाँ एवा पाहि पन्यो अद्या नवीयान् ॥ ३.०३६.०३
 महौँ अमत्रो वृजने विरप्स्युऽग्रं शवः पत्यते धृष्णवोजः ।
 नाह विव्याच पृथिवी चनैनं यत्सोमासो हर्यश्वममन्दन् ॥ ३.०३६.०४
 महौँ उग्रो वावृधे वीर्याय समाचक्रे वृषभः काव्येन ।
 इन्द्रो भगो वाजदा अस्य गावः प्र जायन्ते दक्षिणा अस्य पूर्वीः ॥ ३.०३६.०५
 प्र यत्सिन्धवः प्रसवं यथायत्रापः समुद्रं रथ्येव जग्मुः ।
 अतश्चिदिन्द्रः सदसो वरीयान्यदीं सोमः पृणति दुग्धो अंशुः ॥ ३.०३६.०६
 समुद्रेण सिन्धवो यादमाना इन्द्राय सोमं सुषुतं भरन्तः ।
 अंशुं दुहन्ति हस्तिनो भरित्रैर्मध्वः पुनन्ति धारया पवित्रैः ॥ ३.०३६.०७
 हृदा इव कुक्षयः सोमधानाः समी विव्याच सवना पुरूणि ।
 अन्ना यदिन्द्रः प्रथमा व्याश वृत्रं जघन्वाँ अवृणीत सोमम् ॥ ३.०३६.०८

आ तू भर॑ माकि॑रेतत्परि॑ ष्ठाद्वि॑द्वा हि त्वा॑ वसु॑पतिं वसू॑नाम् ।
 इन्द्र॑ यत्ते माहि॑नं दत्र॑मस्त्यस्मभ्यं॑ तद्ध॑र्यश्च॒ प्र यन्धि॑ ॥ ३.०३६.०९
 अ॒स्मे प्र यन्धि॑ मघव॑न्नृजीषि॑न्निन्द्र॒ रायो॑ विश्व॑वारस्य॒ भूरेः॑ ।
 अ॒स्मे श॑तं श॒रदो॑ जी॒वसे॑ धा अ॒स्मे वी॑राञ्छ॒श्वत इन्द्र॑ शिप्रिन् ॥ ३.०३६.१०
 शु॒नं हु॑वेम म॒घवानि॑न्द्रम॒स्मिन्भरे॑ नृ॒तमं॑ वाज॒सातौ॑ ।
 शृ॒ण्वन्तमु॑ग्र॒मूतये॑ सम॒त्सु घ्नन्त॑ वृ॒त्राणि॑ सं॒जितं॑ धना॒नाम् ॥ ३.०३६.११
 वा॒त्रह॑त्याय॒ शवसे॑ पृ॒तना॑षाह्याय च ।
 इन्द्र॑ त्वा॒ वर्त॑यामसि ॥ ३.०३७.०१
 अ॒र्वाची॑नं सु॒ ते मन॑ उ॒त चक्षुः॑ शत॒क्रतो॑ ।
 इन्द्र॑ कृ॒ण्वन्तु॑ वा॒घतः॑ ॥ ३.०३७.०२
 नामा॑नि ते शत॒क्रतो॑ विश्वा॒भिर्गी॑र्भिरी॒महे॑ ।
 इन्द्रा॑भिमाति॒षाह्ये॑ ॥ ३.०३७.०३
 पुरु॑ष्टु॒तस्य॑ धाम॒भिः श॑तेन॒ महया॑मसि ।
 इन्द्र॑स्य च॒र्षणी॑धृतः ॥ ३.०३७.०४
 इन्द्र॑ वृ॒त्राय॑ ह॒न्त॒वे पुरु॑हू॒तमुप॑ ब्रु॒वे ।
 भरे॑षु वाज॒सातये॑ ॥ ३.०३७.०५
 वा॒जेषु॑ सा॒सहि॑र्भ॒व त्वा॑मी॒महे॑ शत॒क्रतो॑ ।
 इन्द्र॑ वृ॒त्राय॑ ह॒न्त॒वे ॥ ३.०३७.०६
 द्यु॒म्रेषु॑ पृ॒तना॑ज्ये॒ पृत्सु॑तूर्षु॒ श्रव॑स्सु च ।
 इन्द्र॑ सा॒क्ष्वाभि॑माति॒षु ॥ ३.०३७.०७
 शु॒ष्मिन्त॑मं न ऊ॒तये॑ द्यु॒मिनं॑ पाहि॒ जागृ॑विम् ।
 इन्द्र॑ सोमं॑ शत॒क्रतो॑ ॥ ३.०३७.०८
 इन्द्रि॑याणि॒ शत॑क्रतो॒ या ते॑ जने॒षु प॑ञ्चसु ।
 इन्द्र॑ तानि॑ त आ वृ॒णे ॥ ३.०३७.०९
 अग॑न्निन्द्र॒ श्रवो॑ बृ॒हद्गु॑म्रं॒ दधि॑ष्व॒ दुष्ट॑रम् ।
 उ॒त्ते शु॑ष्मं॒ तिरा॑मसि ॥ ३.०३७.१०
 अ॒र्वाव॑तो॒ न आ॑ ग॒ह्यथो॑ श॒क्र परा॑वतः ।

उ लोको यस्ते अद्रिव इन्द्रेह तत आ गहि ॥ ३.०३७.११
 अभि तष्टेव दीधया मनीषामत्यो न वाजी सुधुरो जिहानः ।
 अभि प्रियाणि मर्मशत्पराणि कवीरिच्छामि संदशे सुमेधाः ॥ ३.०३८.०१
 इनोत पृच्छ जनिमा कवीनां मनोधृतः सुकृतस्तक्षत द्याम् ।
 इमा उ ते प्रण्यो३ वर्धमाना मनोवाता अध नु धर्मणि ग्मन् ॥ ३.०३८.०२
 नि षीमिदत्र गुह्या दधाना उत क्षत्राय रोदसी समञ्जन् ।
 सं मात्राभिर्मिरे येमरुर्वी अन्तर्मही समृते धायसे धुः ॥ ३.०३८.०३
 आतिष्ठन्तं परि विश्वे अभूषञ्छ्रियो वसानश्चरति स्वरोचिः ।
 महत्तद्वृष्णो असुरस्य नामा विश्वरूपो अमृतानि तस्यौ ॥ ३.०३८.०४
 असूत पूर्वो वृषभो ज्यायानिमा अस्य शुरुधः सन्ति पूर्वीः ।
 दिवा नपाता विदथस्य धीभिः क्षत्रं राजाना प्रदिवो दधाथे ॥ ३.०३८.०५
 त्रीणि राजाना विदथे पुरूणि परि विश्वानि भूषथः सदासि ।
 अपश्यमत्र मनसा जगन्वान्त्रते गन्धर्वा अपि वायुकेशान् ॥ ३.०३८.०६
 तदिद्वस्य वृषभस्य धेनोरा नामभिर्मिरे सकथ्यं गोः ।
 अन्यदन्यदसुर्यं वसाना नि मायिनो ममिरे रूपमस्मिन् ॥ ३.०३८.०७
 तदिद्वस्य सवितुर्नकिर्म हिरण्ययीममतिं यामशिश्नेत् ।
 आ सुष्टुती रोदसी विश्वमिन्वे अपीव योषा जनिमानि वत्रे ॥ ३.०३८.०८
 युवं प्रत्नस्य साधथो महो यद्वैवी स्वस्तिः परि णः स्यातम् ।
 गोपाजिह्वस्य तस्थुषो विरूपा विश्वे पश्यन्ति मायिनः कृतानि ॥ ३.०३८.०९
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शुण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३८.१०
 इन्द्रं मतिर्हृद आ वच्यमानाच्छा पतिं स्तोमतष्टा जिगाति ।
 या जागृविर्विदथे शस्यमानेन्द्र यत्ते जायते विद्धि तस्य ॥ ३.०३९.०१
 दिवश्चिदा पूर्वा जायमाना वि जागृविर्विदथे शस्यमाना ।
 भद्रा वस्त्राण्यर्जुना वसाना सेयमस्मे सनजा पित्र्या धीः ॥ ३.०३९.०२
 यमा चिदत्र यमसूरसूत जिह्वाया अग्रं पतदा ह्यस्थात् ।
 वपूषि जाता मिथुना सचेते तमोहना तपुषो बुध्न एता ॥ ३.०३९.०३

नकिरेषां निन्दिता मर्त्येषु ये अस्माकं पितरो गोषु योधाः ।
 इन्द्र एषां दृहिता माहिनावानुद्गोत्राणि ससृजे दंसनावान् ॥ ३.०३९.०४
 सखा ह यत्र सखिभिर्नवग्वैरभिज्ञ्वा सत्वभिर्गा अनुग्मन् ।
 सत्यं तदिन्द्रो दशभिर्दशग्वैः सूर्यं विवेद तमसि क्षियन्तम् ॥ ३.०३९.०५
 इन्द्रो मधु सम्भृतमुस्त्रियायां पद्वद्विवेद शफवन्नमे गोः ।
 गुहा हितं गुह्यं गूळ्हमप्सु हस्ते दधे दक्षिणे दक्षिणावान् ॥ ३.०३९.०६
 ज्योतिर्वृणीत तमसो विजानन्नारे स्याम दुरितादभीके ।
 इमा गिरः सोमपाः सोमवृद्ध जुषस्वेन्द्र पुरुतमस्य कारोः ॥ ३.०३९.०७
 ज्योतिर्यज्ञाय रोदसी अनु प्यादारे स्याम दुरितस्य भूरेः ।
 भूरि चिद्धि तुजतो मर्त्यस्य सुपारासो वसवो बर्हणावत् ॥ ३.०३९.०८
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नूतमं वाजसातौ ।
 शुण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३९.०९
 इन्द्र त्वा वृषभं वयं सुते सोमे हवामहे ।
 स पाहि मध्वो अन्धसः ॥ ३.०४०.०१
 इन्द्र ऋतुविदं सुतं सोमं हर्यं पुरुष्टुत ।
 पिबा वृषस्व तातृपिम् ॥ ३.०४०.०२
 इन्द्र प्र णो धितावानं यज्ञं विश्वेभिर्देवेभिः ।
 तिर स्तवान विश्पते ॥ ३.०४०.०३
 इन्द्र सोमाः सुता इमे तव प्र यन्ति सत्पते ।
 क्षयं चन्द्रास इन्द्रवः ॥ ३.०४०.०४
 दधिष्वा जठरे सुतं सोममिन्द्र वरेण्यम् ।
 तव द्युक्षास इन्द्रवः ॥ ३.०४०.०५
 गिर्वणः पाहि नः सुतं मधोर्धाराभिरज्यसे ।
 इन्द्र त्वादातमिद्यशः ॥ ३.०४०.०६
 अभि द्युम्नानि वनिन इन्द्र सचन्ते अक्षिता ।
 पीत्वी सोमस्य वावृधे ॥ ३.०४०.०७
 अर्वावतो न आ गहि परावतश्च वृत्रहन् ।

इ॒मा जु॑षस्व नो गिरः ॥ ३.०४०.०८
 यदन्तरा॑ परा॒वत॑मर्वा॒वतं॑ च ह्य॒से ।
 इन्द्रे॑ह तत् आ ग॒हि ॥ ३.०४०.०९
 आ तू न॑ इन्द्र म॒द्यग्धु॑वानः सोम॑पीतये ।
 हरि॑भ्यां याह्यद्रि॒वः ॥ ३.०४१.०१
 स॒त्तो होता॑ न ऋ॒त्विय॑स्तिस्तिरे ब॒र्हिरानु॑षक् ।
 अयु॑ञ्जन्प्रातर॒द्रयः॑ ॥ ३.०४१.०२
 इ॒मा ब्र॑ह्म ब्रह्मवा॒हः क्रि॑यन्त आ ब॒र्हिः सी॑द ।
 वी॒हि शूर॑ पुरो॒ळाश॑म् ॥ ३.०४१.०३
 रा॒रन्धि॑ स॒वने॑षु ण ए॒षु स्तो॑मेषु वृत्र॒हन् ।
 उ॒क्थे॑ष्विन्द्र गि॒र्वणः॑ ॥ ३.०४१.०४
 म॒तयः॑ सोम॒पामुरुं॑ रि॒हन्ति॑ शव॒सस्प॑तिम् ।
 इन्द्र॑ व॒त्सं न मा॑तरः ॥ ३.०४१.०५
 स म॒न्दस्वा॑ ह्यन्ध॒सो रा॑धसे त॒न्वा म॑हे ।
 न स्तो॑तारं नि॒दे करः॑ ॥ ३.०४१.०६
 व॒यमि॑न्द्र त्वा॒यवो॑ ह॒विष्म॑न्तो ज॒राम॑हे ।
 उ॒त त्वम॑स्म॒युर्वसो॑ ॥ ३.०४१.०७
 मा॒रे अ॒स्मद्वि॑ मुमु॒चो ह॑रि॒प्रिया॒र्वाड्या॑हि ।
 इन्द्र॑ स्वधा॒वो म॑त्स्वे॒ह ॥ ३.०४१.०८
 अ॒र्वाञ्च॑ त्वा सु॒खे रथे॑ व॒हता॑मिन्द्र के॒शिना॑ ।
 घृ॒तसू॑ ब॒र्हिरा॑सदे ॥ ३.०४१.०९
 उ॒प नः॑ सु॒तमा॑ ग॒हि सोम॑मिन्द्र ग॒वाशि॑रम् ।
 हरि॑भ्यां यस्ते॑ अ॒स्मयुः॑ ॥ ३.०४२.०१
 तमि॑न्द्र म॒दमा॑ ग॒हि ब॑र्हिःष्ठां ग्रा॒वभिः॑ सु॒तम् ।
 कु॒विन्त्र॑स्य तृ॒ष्णवः॑ ॥ ३.०४२.०२
 इन्द्र॑मि॒त्था गि॒रो म॑माच्छा॒गुरि॑षिता इ॒तः ।
 आ॒वृते॑ सोम॑पीतये ॥ ३.०४२.०३

इन्द्रं सोमस्य पीतये स्तोमैरिह हवामहे ।
 उक्थेभिः कुविदागमत् ॥ ३.०४२.०४
 इन्द्र सोमाः सुता इमे तान्दधिष्व शतक्रतो ।
 जठरे वाजिनीवसो ॥ ३.०४२.०५
 विद्वा हि त्वा धनंजयं वाजेषु दधुषं कवे ।
 अथा ते सुम्रमीमहे ॥ ३.०४२.०६
 इममिन्द्र गवाशिरं यवाशिरं च नः पिब ।
 आगत्या वृषभिः सुतम् ॥ ३.०४२.०७
 तुभ्येदिन्द्र स्व ओक्थेऽ सोमं चोदामि पीतये ।
 एष रारन्तु ते हृदि ॥ ३.०४२.०८
 त्वां सुतस्य पीतये प्रलमिन्द्र हवामहे ।
 कुशिकासो अवस्यवः ॥ ३.०४२.०९
 आ याह्यर्वाडुप वन्धुरेष्ठास्तवेदनु प्रदिवः सोमपेयम् ।
 प्रिया सखाया वि मुचोप बर्हिस्त्वामिमे हव्यवाहो हवन्ते ॥ ३.०४३.०१
 आ याहि पूर्वीरति चर्षणीराँ अर्य आशिष उप नो हरिभ्याम् ।
 इमा हि त्वा मतयः स्तोमतष्ठा इन्द्र हवन्ते सख्यं जुषाणाः ॥ ३.०४३.०२
 आ नो यज्ञं नमोवृधं सजोषा इन्द्र देव हरिभिर्याहि तूयम् ।
 अहं हि त्वा मतिभिर्जोहवीमि घृतप्रयाः सधमादे मधूनाम् ॥ ३.०४३.०३
 आ च त्वामेता वृषणा वहातो हरी सखाया सुधुरा स्वङ्गा ।
 धानावदिन्द्रः सवनं जुषाणः सखा सख्युः शृणवद्वन्दनानि ॥ ३.०४३.०४
 कुविन्मा गोपां करसे जनस्य कुविद्राजानं मघवन्नृजीषिन् ।
 कुविन्म ऋषिं पपिवांसं सुतस्य कुविन्मे वस्वो अमृतस्य शिक्षाः ॥ ३.०४३.०५
 आ त्वा बृहन्तो हरयो युजाना अर्वागिन्द्र सधमादो वहन्तु ।
 प्र ये द्विता दिव ऋञ्जन्त्याताः सुसम्मृष्टासो वृषभस्य मूराः ॥ ३.०४३.०६
 इन्द्र पिब वृषधूतस्य वृष्ण आ यं ते श्येन उशते जभार ।
 यस्य मदे च्यावयसि प्र कृष्टीर्यस्य मदे अप गोत्रा ववर्थ ॥ ३.०४३.०७
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।

शु॒ष्वन्त॑मु॒ग्र॒मू॒तये॑ स॒मत्सु॑ घ्नन्तं वृ॒त्राणि॑ सं॒जितं॑ धना॒नाम् ॥ ३.०४३.०८
 अ॒यं ते॑ अस्तु ह॒र्यतः॑ सोम॒ आ हरि॑भिः सु॒तः ।
 जु॒षाण॑ इन्द्र॒ हरि॑भिर्न आ ग॒ह्या तिष्ठ॑ हरि॒तं रथ॑म् ॥ ३.०४४.०१
 ह॒र्य॒नुष॑स॒मर्च॑यः सूर्यं ह॒र्य॒न्नरो॑चयः ।
 वि॒द्विँश्चि॑कि॒त्वान्हर्य॑श्च वर्ध॒स इन्द्र॑ वि॒श्वा अ॒भि श्रि॑यः ॥ ३.०४४.०२
 द्यामिन्द्रो॑ हरि॒धाय॑सं पृथि॒वीं हरि॑वर्ष॒सम् ।
 अ॒धार॑यद्धरि॒तोर्भूरि॑ भो॒जनं॑ ययो॒रन्तर्हरि॑श्चरत् ॥ ३.०४४.०३
 ज॒ज्ञानो॑ हरि॒तो वृषा॑ वि॒श्वमा॑ भाति रो॒चन॑म् ।
 ह॒र्यश्चो॑ हरि॒तं धत्त॑ आ॒युध॑मा व॒ज्रं बा॒ह्वोर्हरि॑म् ॥ ३.०४४.०४
 इन्द्रो॑ ह॒र्यन्त॑म॒र्जुनं॑ व॒ज्रं शु॒क्रैर॑भीवृ॒तम् ।
 अ॒पावृ॑णोद्धरि॒भिर॑द्रि॒भिः सु॒तमु॒द्रा हरि॑भिरा॒जत ॥ ३.०४४.०५
 आ म॒न्द्रैरिन्द्र॑ हरि॒भिर्या॑हि म॒यूर॑रोम॒भिः ।
 मा त्वा॑ के चि॒न्नि यम॑न्विं न पा॒शिनो॑ऽति धन्वे॒व ताँ इ॒हि ॥ ३.०४५.०१
 वृ॒त्र॒खादो॑ वल॒रुजः॑ पु॒रां द॒र्मो अ॒पाम॑जः ।
 स्था॒ता रथ॑स्य ह॒र्यो॒रभि॑स्वर इन्द्रो॑ दृ॒व्हा चि॑दा॒रुजः॑ ॥ ३.०४५.०२
 ग॒म्भीराँ॑ उ॒दधी॑रि॒व क्र॑तु पु॒ष्यसि॑ गा इ॒व ।
 प्र सु॒गो॒पा यव॑सं धे॒नवो॑ यथा हृ॒दं कु॑ल्या इ॒वाश॑त ॥ ३.०४५.०३
 आ न॑स्तु॒ज रयिं॑ भ॒रांशं॑ न प्र॒तिजा॑न॒ते ।
 वृ॒क्षं प॑क्कं फ॒लम॑ङ्की॒व धू॒नुही॑न्द्र॒ सम्पा॑रणं वसु ॥ ३.०४५.०४
 स्व॒युरिन्द्र॑ स्व॒राळ॑सि॒ स्माद्दि॑ष्टिः स्व॒यश॑स्तरः ।
 स वा॒वृ॒धान॑ ओज॒सा पुरु॑ष्टु॒त भवा॑ नः सु॒श्रव॑स्तमः ॥ ३.०४५.०५
 यु॒ध्मस्य॑ ते वृष॒भस्य॑ स्व॒राज॑ उ॒ग्रस्य॑ यू॒नः स्थ॑वि॒रस्य॑ घृ॒ष्वेः ।
 अ॒जूर्य॑तो व॒ज्रिणो॑ वी॒र्या॑ऽणीन्द्र॒ श्रुत॑स्य॒ मह॑तो म॒हानि ॥ ३.०४६.०१
 महँ॑ अ॒सि महि॑ष वृ॒ष्ण्ये॑भिर्ध॒नस्पृ॑दु॒ग्र स॒हमा॑नो अ॒न्यान् ।
 ए॒को वि॑श्वस्य॒ भुवन॑स्य॒ राजा॑ स यो॒धया॑ च क्ष॒यया॑ च॒ जना॑न् ॥ ३.०४६.०२
 प्र मा॒त्राभी॑ रि॒रिचे॑ रोच॒मानः॑ प्र दे॒वेभि॑र्वि॒श्वतो॑ अ॒प्रती॑तः ।
 प्र म॒ज्मना॑ दि॒व इन्द्रः॑ पृथि॒व्याः प्रो॒रोर्म॑हो अ॒न्तरि॑क्षादृ॒जीषी ॥ ३.०४६.०३

उरुं गभीरं जनुषाभ्युश्रं विश्वव्यचसमवतं मतीनाम् ।
 इन्द्रं सोमासः प्रदिवि सुतासः समुद्रं न स्रवत आ विशन्ति ॥ ३.०४६.०४
 यं सोममिन्द्र पृथिवीद्यावा गर्भं न माता बिभृतस्त्वाया ।
 तं ते हिन्वन्ति तमु ते मृजन्त्यध्वर्यवो वृषभ पातवा उ ॥ ३.०४६.०५
 मरुत्वा इन्द्र वृषभो रणाय पिबा सोममनुष्वधं मदाय ।
 आ सिञ्चस्व जठरे मध्व ऊर्मिं त्वं राजासि प्रदिवः सुतानाम् ॥ ३.०४७.०१
 सजोषा इन्द्र सगणो मरुद्भिः सोमं पिब वृत्रहा शूर विद्वान् ।
 जहि शत्रूरप मृधो नुदस्वाथाभयं कृणुहि विश्वतो नः ॥ ३.०४७.०२
 उत ऋतुभिर्ऋतुपाः पाहि सोममिन्द्र देवेभिः सखिभिः सुतं नः ।
 याँ आभजो मरुतो ये त्वान्वहन्वृत्रमदधुस्तुभ्यमोजः ॥ ३.०४७.०३
 ये त्वाहिहत्ये मघवन्नवर्धन्ये शाम्बरे हरिवो ये गविष्टौ ।
 ये त्वा नूनमनुमदन्ति विप्राः पिबेन्द्र सोमं सगणो मरुद्भिः ॥ ३.०४७.०४
 मरुत्वन्तं वृषभं वावृधानमकवारिं दिव्यं शासमिन्द्रम् ।
 विश्वासाहमवसे नूतनायोग्रं सहोदामिह तं हुवेम ॥ ३.०४७.०५
 सद्यो ह जातो वृषभः कनीनः प्रभर्तुमावदन्धसः सुतस्य ।
 साधोः पिब प्रतिकामं यथा ते रसाशिरः प्रथमं सोम्यस्य ॥ ३.०४८.०१
 यज्ञायथास्तदहरस्य कामेऽशोः पीयूषमपिबो गिरिष्ठाम् ।
 तं ते माता परि योषा जनित्री महः पितुर्दम आसिञ्चदग्रे ॥ ३.०४८.०२
 उपस्थाय मातरमन्नमैट्ट तिग्ममपश्यदभि सोममूधः ।
 प्रयावयन्नचरद्भृत्सो अन्यान्महानि चक्रे पुरुधप्रतीकः ॥ ३.०४८.०३
 उग्रस्तुराषाळभिभूत्योजा यथावशं तन्वं चक्र एषः ।
 त्वष्टारमिन्द्रो जनुषाभिभूयामुष्या सोममपिबच्चमूषु ॥ ३.०४८.०४
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नूतमं वाजसातौ ।
 शुण्वन्तमुग्रमूतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०४८.०५
 शंसा महामिन्द्रं यस्मिन्विश्वा आ कृष्टयः सोमपाः काममव्यन् ।
 यं सुक्रतु धिषणे विभ्वतष्टं घनं वृत्राणां जनयन्त देवाः ॥ ३.०४९.०१
 यं नु नकिः पृतनासु स्वराजं द्विता तरति नूतमं हरिष्ठाम् ।

इ॒न॒त॒मः॑ स॒त्व॒भि॒र्यो॑ ह॒ शू॒षैः॑ पृथु॒ञ्ज॒या॑ अ॒मि॒ना॒दा॒यु॒र्द॒स्योः॑ ॥ ३.०४९.०२
 स॒हा॒वां॑ पु॒त्सु॑ तर॒णि॒र्ना॒वा॑ व्वा॒न॒शी॑ रो॒द॒सी॑ मे॒ह॒ना॒वा॒न् ।
 भ॒गो॑ न॒ का॒रे॑ ह॒व्यो॑ म॒ती॒नां॑ पि॒ते॒व॑ चा॒रुः॑ सु॒ह॒वो॑ व॒यो॒धाः॑ ॥ ३.०४९.०३
 ध॒र्ता॑ दि॒वो॑ र॒ज॒स॒स्पृष्ट॑ ऊ॒र्ध्वो॑ रथो॒ न॒ वा॒यु॒र्व॒सु॒भि॒र्नियु॑त्वान् ।
 क्ष॒पां॑ व॒स्ता॒ ज॒नि॒ता॒ सूर्य॑स्य वि॒भ॒क्ता॒ भा॒गं॑ धि॒ष॒णे॒व॑ वा॒ज॒म् ॥ ३.०४९.०४
 शु॒नं॑ हु॒वे॒म॒ म॒घ॒वा॒न॒मि॒न्द्र॒म॒स्मि॒न्भ॒रे॑ नृ॒त॒मं॑ वा॒ज॒सा॒तौ॑ ।
 शु॒ण्व॒न्त॒मु॒ग्र॒मू॒त॒ये॑ स॒म॒त्सु॑ घ्नन्तं वृ॒त्रा॒णि॑ सं॒जि॒तं॑ ध॒ना॒ना॒म् ॥ ३.०४९.०५
 इ॒न्द्रः॑ स्वा॒हा॑ पि॒ब॒तु॑ य॒स्य॑ सो॒म॑ आ॒ग॒त्या॑ तु॒म्रो॑ वृ॒ष॒भो॑ म॒रु॒त्वान् ।
 ओ॒रु॒व्य॒चाः॑ पृ॒ण॒ता॒मे॒भि॒र॒त्रै॒रा॒स्य॑ ह॒वि॒स्त॒न्व॑ः का॒म॒मृ॒ध्याः॑ ॥ ३.०५०.०१
 आ॒ ते॑ स॒पर्यु॑ ज॒व॒से॑ यु॒न॒ज्मि॑ य॒यो॒र॒नु॑ प्र॒दि॒वः॑ श्रु॒ष्टि॒मा॒वः॑ ।
 इ॒ह॒ त्वा॑ धे॒यु॒र्ह॒रयः॑ सु॒शि॒प्र॒ पि॒बा॒ त्व॑स्य सु॒षु॒त॒स्य॑ चा॒रोः॑ ॥ ३.०५०.०२
 गो॒भि॒र्मि॒मिक्षुं॑ दधि॒रे॑ सु॒पा॒र॒मि॒न्द्रं॑ ज्यैष्ठ्या॒य॑ धा॒य॒से॑ गृ॒णा॒नाः॑ ।
 म॒न्दा॒नः॑ सो॒मं॑ प॒पि॒वाँ॑ ऋ॒जी॒षि॒न्स॒म॒स्म॒भ्यं॑ पु॒रु॒धा॑ गा॒ इ॒ष॒ण्य॑ ॥ ३.०५०.०३
 इ॒मं॑ का॒मं॑ म॒न्द॒या॑ गो॒भि॒र॒श्वैश्च॑न्द्र॒व॒ता॑ रा॒ध॒सा॑ प॒प्र॒थ॒श्च॑ ।
 स्व॒र्य॒वो॑ म॒ति॒भि॒स्तु॒भ्यं॑ वि॒प्रा॑ इ॒न्द्रा॒य॑ वा॒हः॑ कु॒शि॒का॒सो॑ अ॒क्र॒न् ॥ ३.०५०.०४
 शु॒नं॑ हु॒वे॒म॒ म॒घ॒वा॒न॒मि॒न्द्र॒म॒स्मि॒न्भ॒रे॑ नृ॒त॒मं॑ वा॒ज॒सा॒तौ॑ ।
 शु॒ण्व॒न्त॒मु॒ग्र॒मू॒त॒ये॑ स॒म॒त्सु॑ घ्नन्तं वृ॒त्रा॒णि॑ सं॒जि॒तं॑ ध॒ना॒ना॒म् ॥ ३.०५०.०५
 च॒र्ष॒णी॒धृतं॑ म॒घ॒वा॒न॒मु॒क्थ्य॑मि॒न्द्रं॑ गि॒रो॑ बृ॒ह॒ती॒र॒भ्य॑नू॒ष॒त॑ ।
 वा॒वृ॒धा॒नं॑ पु॒रु॒हू॒तं॑ सु॒वृ॒क्ति॒भि॒र॒म॒र्त्यं॑ ज॒र॒मा॒णं॑ दि॒वे॒दि॒वे॑ ॥ ३.०५१.०१
 श॒त॒क्र॒तु॒म॒र्ण॒वं॑ शा॒कि॒नं॑ न॒रं॑ गि॒रो॑ म॒ इ॒न्द्र॒मु॒प॑ य॒न्ति॑ वि॒श्व॒तः॑ ।
 वा॒ज॒स॒निं॑ पू॒र्भि॒दं॑ तू॒णि॒म॒सुरं॑ धा॒म॒सा॒च॒म॒भि॒षा॒चं॑ स्व॒र्वि॒द॒म॑ ॥ ३.०५१.०२
 आ॒क॒रे॑ व॒सो॑र्ज॒रि॒ता॑ प॒न॒स्य॑तेऽने॒ह॒सः॑ स्तु॒भ॒ इ॒न्द्रो॑ दु॒व॒स्य॑ति ।
 वि॒व॒स्व॒तः॑ स॒द॒न॒ आ॑ हि पि॒प्रि॒ये॑ स॒त्रा॒सा॒ह॒म॒भि॒मा॒ति॒ह॒न॑ स्तु॒हि ॥ ३.०५१.०३
 नृ॒णा॒मु॑ त्वा॒ नृ॒त॒मं॑ गी॒र्भि॒रु॒क्थै॒र॒भि॑ प्र॒ वी॒र॒म॒र्च॒ता॑ स॒बा॒धः॑ ।
 सं॑ स॒ह॒से॑ पु॒रु॒मा॒यो॑ जि॒ही॒ते॑ न॒मो॑ अ॒स्य॑ प्र॒दि॒व॒ एक॑ ई॒शे॑ ॥ ३.०५१.०४
 पूर्वी॑र॒स्य॑ नि॒ष्पि॒धो॑ म॒र्त्येषु॑ पु॒रू॑ व॒सू॒नि॑ पृथि॒वी॑ बि॒भ॒र्ति॑ ।
 इ॒न्द्रा॒य॑ द्या॒व॑ ओ॒ष॒धी॒रु॒ता॒पो॑ र॒यिं॑ र॒क्ष॒न्ति॑ जी॒र॒यो॑ व॒ना॒नि ॥ ३.०५१.०५

तुभ्यं ब्रह्माणि गिर इन्द्र तुभ्यं सत्रा दधिरे हरिवो जुषस्व ।
बोध्याऽपिरवसो नूतनस्य सखे वसो जरितुभ्यो वयो धाः ॥ ३.०५१.०६
इन्द्र मरुत्व इह पाहि सोमं यथा शार्याते अपिबः सुतस्य ।
तव प्रणीती तव शूर शर्मन्ना विवासन्ति कवयः सुयज्ञाः ॥ ३.०५१.०७
स वावशान इह पाहि सोमं मरुद्भिरिन्द्र सखिभिः सुतं नः ।
जातं यत्त्वा परि देवा अभूषन्महे भराय पुरुहूत विश्वे ॥ ३.०५१.०८
अमूर्ये मरुत आपिरेषोऽमन्दन्निन्द्रमनु दातिवाराः ।
तेभिः साकं पिबतु वृत्रखादः सुतं सोमं दाशुषः स्वे सधस्थे ॥ ३.०५१.०९
इदं ह्यन्वोजसा सुतं राधानां पते ।
पिबा त्वशस्य गिर्वणः ॥ ३.०५१.१०
यस्ते अनु स्वधामसत्सुते नि यच्छ तन्वम् ।
स त्वा ममत्तु सोम्यम् ॥ ३.०५१.११
प्र ते अश्रोतु कुक्ष्योः प्रेन्द्र ब्रह्मणा शिरः ।
प्र बाहू शूर राधसे ॥ ३.०५१.१२
धानावन्तं करम्भिणमपूपवन्तमुक्थिनम् ।
इन्द्र प्रातर्जुषस्व नः ॥ ३.०५२.०१
पुरोळाशं पचत्यं जुषस्वेन्द्रा गुरस्व च ।
तुभ्यं हव्यानि सिस्त्रते ॥ ३.०५२.०२
पुरोळाशं च नो घसो जोषयासे गिरश्च नः ।
वधूयुरिव योषणाम् ॥ ३.०५२.०३
पुरोळाशं सनश्रुत प्रातःसावे जुषस्व नः ।
इन्द्र क्रतुर्हि ते बृहन् ॥ ३.०५२.०४
माध्यदिनस्य सवनस्य धानाः पुरोळाशमिन्द्र कृष्वेह चारुम् ।
प्र यत्स्तोता जरिता तूर्यर्थो वृषायमाण उप गीर्भिरीट्टे ॥ ३.०५२.०५
तृतीये धानाः सवने पुरुष्टुत पुरोळाशमाहुतं मामहस्व नः ।
ऋभुमन्तं वाजवन्तं त्वा कवे प्रयस्वन्त उप शिक्षेम धीतिभिः ॥ ३.०५२.०६
पूषण्वते ते चक्रुमा करम्भं हरिवते हर्यश्वाय धानाः ।

अपूपमद्धि सगणो मरुद्भिः सोमं पिब वृत्रहा शूर विद्वान् ॥ ३.०५२.०७
 प्रति धाना भरत तूयमस्मै पुरोळाशं वीरतमाय नृणाम् ।
 दिवेदिवे सदृशीरिन्द्र तुभ्यं वर्धन्तु त्वा सोमपेयाय धृष्णो ॥ ३.०५२.०८
 इन्द्रापर्वता बृहता रथेन वामीरिष आ वहतं सुवीराः ।
 वीतं हव्यान्यध्वरेषु देवा वर्धथां गीर्भिरिळ्या मदन्ता ॥ ३.०५३.०१
 तिष्ठा सु कं मघवन्मा परा गाः सोमस्य नु त्वा सुषुतस्य यक्षि ।
 पितुर्न पुत्रः सिचमा रभे त इन्द्र स्वादिष्ठया गिरा शचीवः ॥ ३.०५३.०२
 शंसावाध्वर्यो प्रति मे गृणीहीन्द्राय वाहः कृणवाव जुष्टम् ।
 एदं बर्हिर्यजमानस्य सीदाथा च भूदुक्थमिन्द्राय शस्तम् ॥ ३.०५३.०३
 जायेदस्तं मघवन्सेदु योनिस्तदित्वा युक्ता हरयो वहन्तु ।
 यदा कदा च सुनवाम सोममग्निष्ठा दूतो धन्वात्यच्छ ॥ ३.०५३.०४
 परा याहि मघवन्ना च याहीन्द्र भ्रातरुभयत्रा ते अर्थम् ।
 यत्रा रथस्य बृहतो निधानं विमोचनं वाजिनो रासभस्य ॥ ३.०५३.०५
 अपाः सोममस्तमिन्द्र प्र याहि कल्याणीर्जाया सुरणं गृहे ते ।
 यत्रा रथस्य बृहतो निधानं विमोचनं वाजिनो दक्षिणावत् ॥ ३.०५३.०६
 इमे भोजा अङ्गिरसो विरूपा दिवस्पुत्रासो असुरस्य वीराः ।
 विश्वामित्राय ददतो मघानि सहस्रसावे प्र तिरन्त आयुः ॥ ३.०५३.०७
 रूपंरूपं मघवा बोभवीति मायाः कृण्वानस्तन्वं१ परि स्वाम् ।
 त्रिर्यद्विवः परि मुहूर्तमागात्स्वैर्मत्रैरनृतुपा ऋतावा ॥ ३.०५३.०८
 महँ ऋषिर्देवजा देवजूतोऽस्तभ्रात्सिन्धुमर्णवं नृचक्षाः ।
 विश्वामित्रो यदवहत्सुदासमप्रियायत कुशिकेभिरिन्द्रः ॥ ३.०५३.०९
 हंसा इव कृणुथ श्लोकमद्रिभिर्मदन्तो गीर्भिरध्वरे सुते सचा ।
 देवेभिर्विप्रा ऋषयो नृचक्षसो वि पिबध्वं कुशिकाः सोम्यं मधु ॥ ३.०५३.१०
 उप प्रेत कुशिकाश्चेतयध्वमश्वं राये प्र मुञ्चता सुदासः ।
 राजा वृत्रं जङ्घनत्प्रागपागुदगथा यजाते वर आ पृथिव्याः ॥ ३.०५३.११
 य इमे रोदसी उभे अहमिन्द्रमतुष्टवम् ।
 विश्वामित्रस्य रक्षति ब्रह्मेदं भारतं जनम् ॥ ३.०५३.१२

विश्वामित्रा अरासत ब्रह्मेन्द्राय वज्रिणे ।
 करदिन्नः सुराधसः ॥ ३.०५३.१३
 किं ते कृण्वन्ति कीकटेषु गावो नाशिरं दुहे न तपन्ति घर्मम् ।
 आ नो भर प्रमगन्दस्य वेदो नैचाशाखं मघवन्नन्धया नः ॥ ३.०५३.१४
 ससर्परीरमतिं बाधमाना बृहन्मिमाय जमदग्निदत्ता ।
 आ सूर्यस्य दुहिता ततान श्रवा देवेष्वमृतमजुर्यम् ॥ ३.०५३.१५
 ससर्परीरभरतूयमेभ्योऽधि श्रवः पाञ्चजन्यासु कृष्टिषु ।
 सा पक्ष्याः नव्यमायुर्दधाना यां मे पलस्तिजमदग्नयो ददुः ॥ ३.०५३.१६
 स्थिरौ गावो भवतां वीळुरक्षो मेषा वि वर्हि मा युगं वि शारि ।
 इन्द्रः पातल्ये ददतां शरीतोररिष्टनेमे अभि नः सचस्व ॥ ३.०५३.१७
 बलं धेहि तनूषु नो बलमिन्द्रानल्लुत्सु नः ।
 बलं तोकाय तनयाय जीवसे त्वं हि बलदा असि ॥ ३.०५३.१८
 अभि व्ययस्व खदिरस्य सारमोजो धेहि स्पन्दने शिंशपायाम् ।
 अक्ष वीळो वीळित वीळयस्व मा यामादस्मादव जीहिपो नः ॥ ३.०५३.१९
 अयमस्मान्वनस्पतिर्मा च हा मा च रीरिषत् ।
 स्वस्त्या गृहेभ्य आवसा आ विमोचनात् ॥ ३.०५३.२०
 इन्द्रोतिभिर्बहुलाभिर्नो अद्य याच्छ्रेष्ठाभिर्मघवञ्छूर जिन्व ।
 यो नो द्वेषप्रधरः सस्पदीष्ट यमु द्विष्मस्तमु प्राणो जहातु ॥ ३.०५३.२१
 परशुं चिद्वि तपति शिम्बलं चिद्वि वृश्चति ।
 उखा चिदिन्द्र येषन्ती प्रयस्ता फेनमस्यति ॥ ३.०५३.२२
 न सायकस्य चिकिते जनासो लोधं नयन्ति पशु मन्यमानाः ।
 नावाजिनं वाजिना हासयन्ति न गर्दभं पुरो अश्वान्नयन्ति ॥ ३.०५३.२३
 इम इन्द्र भरतस्य पुत्रा अपपित्वं चिकितुर्न प्रपित्वम् ।
 हिन्वन्त्यश्वमरणं न नित्यं ज्यावाजं परि णयन्त्याजौ ॥ ३.०५३.२४
 इमं महे विदथ्याय शूषं शश्वत्कृत्व ईड्याय प्र जभुः ।
 शृणोतु नो दम्येभिरनीकैः शृणोत्वग्निर्दिव्यैरजस्रः ॥ ३.०५४.०१
 महि महे दिवे अर्चा पृथिव्यै कामो म इच्छश्चरति प्रजानन् ।

ययोर्हं स्तोमे विदथेषु देवाः सपर्यवो मादयन्ते सचायोः ॥ ३.०५४.०२
 युवोऋतं रोदसी सत्यमस्तु महे षु णः सुविताय प्रभूतम् ।
 इदं दिवे नमो अग्ने पृथिव्यै सपर्यामि प्रयसा यामि रत्नम् ॥ ३.०५४.०३
 उतो हि वां पूर्व्या आविविद्र ऋतावरी रोदसी सत्यवाचः ।
 नरश्चिद्वां समिथे शूरसातौ ववन्दिरे पृथिवि वेविदानाः ॥ ३.०५४.०४
 को अद्धा वेद क इह प्र वोचद्देवाँ अच्छा पथ्याः३ का समेति ।
 ददृश्र एषामवमा सदासि परेषु या गुह्येषु ब्रतेषु ॥ ३.०५४.०५
 कविर्नृचक्षा अभि षीमचष्ट ऋतस्य योना विघृते मदन्ती ।
 नाना चक्राते सदनं यथा वेः समानेन क्रतुना संविदाने ॥ ३.०५४.०६
 समान्या वियुते दूरेअन्ते ध्रुवे पदे तस्थतुर्जागरूके ।
 उत स्वसारा युवती भवन्ती आदु ब्रुवाते मिथुनानि नाम ॥ ३.०५४.०७
 विश्वेदेते जनिमा सं विवित्तो महो देवान्बिभ्रती न व्यथेते ।
 एजद्ध्रुवं पत्यते विश्वमेकं चरत्पतत्रि विषुणं वि जातम् ॥ ३.०५४.०८
 सना पुराणमध्येम्यारान्महः पितुर्जनितुर्जामि तन्नः ।
 देवासो यत्र पनितार एवैरुरौ पथि व्युते तस्थुरन्तः ॥ ३.०५४.०९
 इमं स्तोमं रोदसी प्र ब्रवीम्युदूदराः शृणवन्नग्निजिह्वाः ।
 मित्रः सम्राजो वरुणो युवान आदित्यासः कवयः पप्रथानाः ॥ ३.०५४.१०
 हिरण्यपाणिः सविता सुजिह्वस्त्रिरा दिवो विदथे पत्यमानः ।
 देवेषु च सवितः श्लोकमश्रेरादस्मभ्यमा सुव सर्वतातिम् ॥ ३.०५४.११
 सुकृत्सुपाणिः स्ववाँ ऋतावा देवस्त्वष्टावसे तानि नो धात् ।
 पूषण्वन्त ऋभवो मादयध्वमूर्ध्वग्रावाणो अध्वरमतष्ट ॥ ३.०५४.१२
 विद्युद्रथा मरुत ऋष्टिमन्तो दिवो मर्या ऋतजाता अयासः ।
 सरस्वती शृणवन्यज्ञियासो धाता रयिं सहवीरं तुरासः ॥ ३.०५४.१३
 विष्णुं स्तोमासः पुरुदस्ममर्का भगस्येव कारिणो यामनि ग्मन् ।
 उरुक्रमः ककुहो यस्य पूर्वोर्न मर्धन्ति युवतयो जनित्रीः ॥ ३.०५४.१४
 इन्द्रो विश्वैर्वीर्यैः३ः पत्यमान उभे आ पप्रौ रोदसी महित्वा ।
 पुरंदरो वृत्रहा धृष्णुषेणः संगृभ्या न आ भरा भूरि पश्वः ॥ ३.०५४.१५

नासत्या मे पितरा बन्धुपृच्छा सजात्यमश्विनोश्चारु नाम ।
युवं हि स्थो रयिदौ नो रयीणां दात्रं रक्षथे अकवैरदब्धा ॥ ३.०५४.१६
महत्तद्वः कवयश्चारु नाम यद्ध देवा भवथ विश्व इन्द्रे ।
सख ऋभुभिः पुरुहूत प्रियेभिरिमां धियं सातये तक्षता नः ॥ ३.०५४.१७
अर्यमा णो अदितिर्यज्ञियासोऽदब्धानि वरुणस्य व्रतानि ।
युयोत नो अनपत्यानि गन्तोः प्रजावान्नः पशुमाँ अस्तु गातुः ॥ ३.०५४.१८
देवानां दूतः पुरुध प्रसूतोऽनागान्नो वोचतु सर्वताता ।
शृणोतु नः पृथिवी द्यौरुतापः सूर्यो नक्षत्रैरुर्वशन्तरिक्षम् ॥ ३.०५४.१९
शृण्वन्तु नो वृषणः पर्वतासो ध्रुवक्षेमास इळया मदन्तः ।
आदित्यैर्नो अदितिः शृणोतु यच्छन्तु नो मरुतः शर्म भद्रम् ॥ ३.०५४.२०
सदा सुगः पितुमाँ अस्तु पन्था मध्वा देवा ओषधीः सं पिपृक्त ।
भगो मे अग्ने सख्ये न मृध्या उद्रायो अश्यां सदनं पुरुक्षोः ॥ ३.०५४.२१
स्वदस्व ह्व्या समिषो दिदीह्यस्मद्यशक्सं मिमीहि श्रवांसि ।
विश्वौ अग्ने पृत्सु ताञ्जेषि शत्रूनहा विश्वा सुमना दीदिही नः ॥ ३.०५४.२२
उषसः पूर्वा अध यद्वृषुर्महद्वि जज्ञे अक्षरं पदे गोः ।
व्रता देवानामुप नु प्रभूषन्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०१
मो षू णो अत्र जुहुरन्त देवा मा पूर्वे अग्ने पितरः पदज्ञाः ।
पुराण्योः सद्मनोः केतुरन्तर्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०२
वि मे पुरुत्रा पतयन्ति कामाः शम्यच्छा दीद्ये पूर्वाणि ।
समिद्धे अग्नावृतमिद्धदेम महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०३
समानो राजा विभृतः पुरुत्रा शये शयासु प्रयुतो वनानु ।
अन्या वत्सं भरति क्षेति माता महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०४
आक्षिप्तपूर्वास्वपरा अनूरुत्सद्यो जातासु तरुणीष्वन्तः ।
अन्तर्वतीः सुवते अप्रवीता महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०५
शयुः परस्तादध नु द्विमाताबन्धनश्चरति वत्स एकः ।
मित्रस्य ता वरुणस्य व्रतानि महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०६
द्विमाता होता विदथेषु सम्राळन्वग्रं चरति क्षेति बुध्रः ।

प्र रण्यानि रण्यवाचो भरन्ते महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०७
 शूरस्येव युध्यतो अन्तमस्य प्रतीचीनं ददृशे विश्वमायत् ।
 अन्तर्मतिश्चरति निष्पिधं गोर्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०८
 नि वैवेति पलितो दूत आस्वन्तर्महँश्चरति रोचनेन ।
 वपूषि बिभ्रदभि नो वि चष्टे महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०९
 विष्णुर्गोपाः परमं पाति पाथः प्रिया धामान्यमृता दधानः ।
 अग्निष्ठा विश्वा भुवनानि वेद महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१०
 नाना चक्राते यम्या३ वपूषि तयोरन्यद्रोचते कृष्णमन्यत् ।
 श्यावी च यदरुषी च स्वसारौ महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.११
 माता च यत्र दुहिता च धेनू सबर्दुघे धापयेते समीची ।
 ऋतस्य ते सदसीळे अन्तर्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१२
 अन्यस्या वत्सं रिहती मिमाय कया भुवा नि दधे धेनुरूधः ।
 ऋतस्य सा पयसापिन्वतेळा महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१३
 पद्या वस्ते पुरुरूपा वपूष्यूर्ध्वा तस्थौ त्र्यविं रेरिहाणा ।
 ऋतस्य सद्य वि चरामि विद्वान्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१४
 पदे इव निहिते दस्मे अन्तस्तयोरन्यद्ब्रह्ममाविरन्यत् ।
 सध्रीचीना पथ्या३ सा विषूची महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१५
 आ धेनवो धुनयन्तामशिश्वीः सबर्दुघाः शशया अप्रदुग्धाः ।
 नव्यानव्या युवतयो भवन्तीर्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१६
 यदन्यासु वृषभो रोरवीति सो अन्यस्मिन्यूथे नि दधाति रेतः ।
 स हि क्षपावान्स भगः स राजा महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१७
 वीरस्य नु स्वर्ध्वं जनासः प्र नु वोचाम विदुरस्य देवाः ।
 षोष्हा युक्ताः पञ्चपञ्चा वहन्ति महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१८
 देवस्त्वष्टा सविता विश्वरूपः पुपोष प्रजाः पुरुधा जजान ।
 इमा च विश्वा भुवनान्यस्य महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१९
 मही समैरच्चम्वा समीची उभे ते अस्य वसुना न्यूष्टे ।
 शृण्वे वीरो विन्दमानो वसूनि महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.२०

इमां च नः पृथिवीं विश्वधाया उप क्षेति हितमित्रो न राजा ।
 पुरःसदः शर्मसदो न वीरा महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.२१
 निष्पिध्वरीस्त ओषधीरुतापो रयिं त इन्द्र पृथिवी बिभर्ति ।
 सखायस्ते वामभाजः स्याम महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.२२
 न ता मिनन्ति मायिनो न धीरा व्रता देवानां प्रथमा ध्रुवाणि ।
 न रोदसी अद्रुहा वेद्याभिर्न पर्वता निनमे तस्थिवांसः ॥ ३.०५६.०१
 षड्भारं एको अचरन्बिभर्त्युतं वर्षिष्ठमुप गाव आगुः ।
 तिस्रो महीरुपरास्तस्थुरत्या गुहा द्वे निहिते दशर्यका ॥ ३.०५६.०२
 त्रिपाजस्यो वृषभो विश्वरूप उत त्र्युधा पुरुध प्रजावान् ।
 त्र्यनीकः पत्यते माहिनावान्स रेतोधा वृषभः शश्वतीनाम् ॥ ३.०५६.०३
 अभीक आसां पदवीरबोध्यादित्यानामहे चारु नाम ।
 आपश्चिदस्मा अरमन्त देवीः पृथग्रजन्तीः परि षीमवृञ्जन् ॥ ३.०५६.०४
 त्री षधस्था सिन्धवस्त्रिः कवीनामुत त्रिमाता विदथेषु सम्राट् ।
 ऋतावरीर्योषणास्तिस्रो अप्यास्त्रिरा दिवो विदथे पत्यमानाः ॥ ३.०५६.०५
 त्रिरा दिवः सवितर्वायाणि दिवेदिव आ सुव त्रिर्नो अहः ।
 त्रिधातु राय आ सुवा वसूनि भग त्रातर्धिषणे सातये धाः ॥ ३.०५६.०६
 त्रिरा दिवः सविता सोषवीति राजाना मित्रावरुणा सुपाणी ।
 आपश्चिदस्य रोदसी चिदुर्वी रत्नं भिक्षन्त सवितुः सवाय ॥ ३.०५६.०७
 त्रिरुत्तमा दूणशा रोचनानि त्रयो राजन्त्यसुरस्य वीराः ।
 ऋतावान इषिरा दूळभासस्त्रिरा दिवो विदथे सन्तु देवाः ॥ ३.०५६.०८
 प्र मे विविक्वाँ अविदन्मनीषां धेनुं चरन्तीं प्रयुतामगोपाम् ।
 सद्यश्चिद्या दुदुहे भूरि धासेरिन्द्रस्तदग्निः पनितारो अस्याः ॥ ३.०५७.०१
 इन्द्रः सु पूषा वृषणा सुहस्ता दिवो न प्रीताः शशयं दुदुहे ।
 विश्वे यदस्यां रणयन्त देवाः प्र वोऽत्र वसवः सुम्नमश्याम् ॥ ३.०५७.०२
 या जामयो वृष्ण इच्छन्ति शक्तिं नमस्यन्तीर्जानते गर्भमस्मिन् ।
 अच्छा पुत्रं धेनवो वावशाना महश्चरन्ति बिभ्रतं वपूषि ॥ ३.०५७.०३
 अच्छा विवक्त्रि रोदसी सुमेके ग्राव्यो युजानो अध्वरे मनीषा ।

इ॒मा उ॒ ते॒ मन॒वे भूरि॑वारा ऊ॒र्ध्वा भव॑न्ति दर्श॒ता यज॑त्राः ॥ ३.०५७.०४
 या ते॒ जि॒ह्वा मधु॑मती सु॒मेधा अ॒ग्ने दे॒वेषु॑च्यत उ॒रूची॑ ।
 तये॒ह वि॒श्वो॑ अव॒से यज॑त्राना सा॒दय॑ पा॒यया॑ चा॒ मधू॑नि ॥ ३.०५७.०५
 या ते॒ अ॒ग्ने पर्व॑तस्येव धारासश्च॒न्ती पी॑पयद्देव चि॒त्रा ।
 ताम॑स्मभ्यं प्र॒मतिं॑ जा॒तवे॒दो वसो॑ रास्व सु॒मतिं॑ वि॒श्वज॑न्याम् ॥ ३.०५७.०६
 धे॒नुः प्र॒त्नस्य॑ का॒म्यं दु॒हाना॑न्तः पु॒त्रश्च॑रति दक्षि॒णायाः॑ ।
 आ द्यो॑तनिं व॒हति॑ शु॒भ्रया॑मोषसः स्तो॒मो अ॒श्विना॑वजीगः ॥ ३.०५८.०१
 सु॒युग्व॑हन्ति प्र॒ति वामृ॑तेनो॒र्ध्वा भव॑न्ति पि॒तरे॑व मे॒धाः ।
 जरे॑थाम॒स्मद्वि॒ पणे॑र्मनी॒षां यु॒वोर॑वश्च॒कृमा॑ या॒तम॑र्वाक् ॥ ३.०५८.०२
 सु॒युग्भि॑रश्वैः सु॒वृता॑ रथे॒न द॒स्नावि॑मं शृणु॒तं श्लो॒कम॑द्रेः ।
 कि॒मङ्ग॑ वां प्र॒त्यव॑र्ति ग॒मिष्ठा॑हुर्वि॒प्रासो॑ अ॒श्विना॑ पुरा॒जाः ॥ ३.०५८.०३
 आ म॒न्येथा॑मा ग॒तं क॒च्चिदे॒वैर्वि॑श्वे ज॒नासो॑ अ॒श्विना॑ ह॒वन्ते॑ ।
 इ॒मा हि वां गो॑ऋ॒जीका॑ मधू॒नि प्र मि॑त्रासो न द॒दुरु॑स्रो अ॒ग्ने ॥ ३.०५८.०४
 ति॒रः पुरू॑ चि॒दश्वि॑ना र॒जास्या॑ङ्ग॒षो वा॑ मघ॒वाना॑ जनेषु ।
 ए॒ह या॑तं प॒थिभि॑र्दे॒वयानै॑र्द॒स्नावि॑मे वां नि॒धयो॑ मधू॒नाम् ॥ ३.०५८.०५
 पुरा॑णमो॒कः स॒ख्यं शि॒वं वा॑ यु॒वोर्न॑रा द्र॒विणं॑ ज॒ह्वाव्या॑म् ।
 पु॒नः कृ॑ण्वानाः स॒ख्या शि॒वानि॑ म॒ध्वा म॑देम स॒ह नू॑ समा॒नाः ॥ ३.०५८.०६
 अ॒श्विना॑ वा॒युना॑ यु॒वं सु॒दक्षा॑ नि॒युद्धि॑ष्व स॒जोष॑सा यु॒वाना॑ ।
 ना॒सत्या॑ ति॒रोअ॒ह्यं जु॑षाणा सोमं पि॒बत॑म॒स्त्रिधा॑ सु॒दानू॑ ॥ ३.०५८.०७
 अ॒श्विना॑ परि॒ वामि॑षः पुरू॒चीरी॑यु॒र्गीर्भि॑र्य॒तमा॑ना अ॒मृधाः॑ ।
 रथो॑ ह॒ वामृ॑त॒जा अ॒द्विजू॑तः परि॒ द्यावा॑पृथि॒वी या॑ति स॒द्यः ॥ ३.०५८.०८
 अ॒श्विना॑ मधु॒षुत्त॑मो यु॒वाकुः॑ सोम॒स्तं पा॑त॒मा ग॑तं दुरो॒णे ।
 रथो॑ ह॒ वां भूरि॑ वर्षः॒ करि॑क॒त्सु॒ताव॑तो नि॒ष्कृ॒तमा॑गमिष्ठः ॥ ३.०५८.०९
 मि॒त्रो ज॑नान्या॒तय॑ति ब्रु॒वाणो॑ मि॒त्रो दा॑धार पृथि॒वीमु॑त द्याम् ।
 मि॒त्रः कृ॑ष्टीरनि॒मिषा॑भि च॒ष्टे मि॒त्राय॑ ह॒व्यं घृ॑तव॒ञ्जुहो॑त ॥ ३.०५९.०१
 प्र स॑ मि॒त्र म॑तो॒ अस्तु॑ प्र॒यस्वा॑न्यस्त आ॒दित्य॑ शि॒क्षति॑ व्र॒तेन॑ ।
 न ह॒न्यते॑ न जी॒यते॑ त्वो॒तो नै॒नम॑हो॒ अश्रो॑त्यन्ति॒तो न दू॑रात् ॥ ३.०५९.०२

अ॒न॒मी॒वा॒स इ॒ळ॒या म॒द॒न्तो म॒ित॒ज्ञ॒वो व॒रि॒म॒न्ना पृ॒थि॒व्याः ।
 आ॒दि॒त्य॒स्य व्र॒तमु॒प॒क्षि॒यन्तो व॒यं मि॒त्र॒स्य सु॒म॒तौ स्या॒म ॥ ३.०५१.०३
 अ॒यं मि॒त्रो न॒म॒स्यः सु॒शे॒वो रा॒जा सु॒क्ष॒त्रो अ॒ज॒नि॒ष्ट वे॒धाः ।
 त॒स्य व॒यं सु॒म॒तौ य॒ज्ञि॒य॒स्यापि भ॒द्रे सौ॒म॒न॒से स्या॒म ॥ ३.०५१.०४
 म॒हाँ आ॒दि॒त्यो न॒म॒सो॒प॒स॒द्यो या॒त॒य॒ज्ञ॒नो गृ॒ण॒ते सु॒शे॒वः ।
 त॒स्मा ए॒तत्प॒न्य॒तमा॒य जु॒ष्ट॒म॒ग्नौ मि॒त्राय॒ ह॒विरा जु॒होत ॥ ३.०५१.०५
 मि॒त्र॒स्य च॒र्ष॒णी॒धृतोऽवो दे॒व॒स्य सा॒न॒सि ।
 द्यु॒म्नं चि॒त्र॒श्र॒व॒स्तम॒म् ॥ ३.०५१.०६
 अ॒भि यो म॒हि॒ना दि॒वं मि॒त्रो ब॒भू॒व स॒प्र॒थाः ।
 अ॒भि श्र॒वो॒भिः पृ॒थि॒वी॒म् ॥ ३.०५१.०७
 मि॒त्राय॒ प॒ञ्च ये॒मि॒रे ज॒ना अ॒भि॒ष्टि॒श॒व॒से ।
 स दे॒वान्नि॒श्वान्नि॒भर्ति ॥ ३.०५१.०८
 मि॒त्रो दे॒वेष्वा॒युषु॒ ज॒नाय॒ वृ॒क्त॒वर्हि॒षे ।
 इ॒ष इ॒ष्ट॒व्र॒ता अ॒कः ॥ ३.०५१.०९
 इ॒हे॒ह वो॒ मन॒सा ब॒न्धु॒ता न॒र उ॒शि॒जो ज॒ग॒मु॒र॒भि ता॒नि वे॒द॒सा ।
 या॒भिर्मा॒याभिः॒ प्रति॒जू॒ति॒वर्ष॒सः सौ॒ध॒न्व॒ना य॒ज्ञि॒यं भा॒ग॒मा॒न॒श ॥ ३.०६०.०१
 या॒भिः श॒ची॒भिश्च॒मसाँ अ॒पि॒श॒त य॒या धि॒या गा॒म॒रि॒णी॒त च॒र्म॒णः ।
 ये॒न ह॒री मन॒सा नि॒र॒त॒क्ष॒त ते॒न दे॒व॒त्व॒मृ॒भ॒वः स॒मा॒न॒श ॥ ३.०६०.०२
 इ॒न्द्र॒स्य स॒ख्य॒मृ॒भ॒वः स॒मा॒न॒शु॒र्म॒नो॒र्न॒पा॒तो अ॒प॒सो द॒ध॒न्वि॒रे ।
 सौ॒ध॒न्व॒नासो॒ अ॒मृ॒त॒त्व॒मे॒रि॒रे वि॒ष्टी श॒मी॒भिः सु॒कृ॒तः सु॒कृ॒त्य॒या ॥ ३.०६०.०३
 इ॒न्द्रेण॒ याथ॒ सर॒थं सु॒ते स॒चाँ अ॒थो व॒शा॒नां भ॒व॒था स॒ह श्रि॒या ।
 न वः॒ प्र॒ति॒मै सु॒कृ॒ता॒नि वा॒घ॒तः सौ॒ध॒न्व॒ना ऋ॒भ॒वो वी॒या॒णि च ॥ ३.०६०.०४
 इ॒न्द्र ऋ॒भु॒भिर्वा॒ज॒व॒द्भिः स॒मु॒क्षि॒तं सु॒तं सो॒म॒मा वृ॒ष॒स्वा ग॒भ॒स्त्योः ।
 धि॒ये॒षि॒तो म॒घ॒व॒न्दा॒शु॒षो गृ॒हे सौ॒ध॒न्व॒ने॒भिः स॒ह म॒त्स्वा नृ॒भिः ॥ ३.०६०.०५
 इ॒न्द्र ऋ॒भु॒मा॒न्वा॒ज॒वा॒न्म॒त्स्वे॒ह नोऽस्मि॒न्स॒व॒ने श॒च्या पु॒रु॒ष्ट॒त ।
 इ॒मा॒नि तु॒भ्यं स्व॒स॒रा॒णि ये॒मि॒रे व्र॒ता दे॒वा॒नां म॒नु॒ष॒श्च ध॒र्म॒भिः ॥ ३.०६०.०६
 इ॒न्द्र ऋ॒भु॒भिर्वा॒जि॒भिर्वा॒ज॒य॒न्नि॒ह स्तो॒मं ज॒रि॒तु॒रु॒प या॒हि य॒ज्ञि॒य॒म् ।

शतं केतेभिरिषिरेभिरायवे सहस्रणीथो अध्वरस्य होमनि ॥ ३.०६०.०७
 उषो वाजेन वाजिनि प्रचेताः स्तोमं जुषस्व गृणतो मघोनि ।
 पुराणी देवि युवतिः पुरधिरनु व्रतं चरसि विश्ववारे ॥ ३.०६१.०१
 उषो देव्यमर्त्या वि भाहि चन्द्ररथा सूनृता ईरयन्ती ।
 आ त्वा वहन्तु सुयमासो अश्वा हिरण्यवर्णा पृथुपाजसो ये ॥ ३.०६१.०२
 उषः प्रतीची भुवनानि विश्वोर्ध्वा तिष्ठस्यमृतस्य केतुः ।
 समानमर्थं चरणीयमाना चक्रमिव नव्यस्या ववृत्स्व ॥ ३.०६१.०३
 अव स्यूमेव चिन्वती मघोन्युषा याति स्वसरस्य पत्नी ।
 स्वर्जनन्ती सुभगा सुदंसा आन्ताद्विवः पप्रथ आ पृथिव्याः ॥ ३.०६१.०४
 अच्छा वो देवीमुषसं विभातीं प्र वो भरध्वं नमसा सुवृक्तिम् ।
 ऊर्ध्वं मधुधा दिवि पाजो अश्रेत्प्र रोचना रुरुचे रण्वसदृक् ॥ ३.०६१.०५
 ऋतावरी दिवो अर्कैरबोध्या रेवती रोदसी चित्रमस्थात् ।
 आयतीमग्न उषसं विभातीं वाममेषि द्रविणं भिक्षमाणः ॥ ३.०६१.०६
 ऋतस्य बुध्न उषसामिषण्यन्वृषा मही रोदसी आ विवेश ।
 मही मित्रस्य वरुणस्य माया चन्द्रेव भानुं वि दधे पुरुत्रा ॥ ३.०६१.०७
 इमा उ वां भूमयो मन्यमाना युवावते न तुज्या अभूवन् ।
 कश् त्यदिन्द्रावरुणा यशो वां येन स्मा सिनं भरथः सखिभ्यः ॥ ३.०६२.०१
 अयमु वां पुरुतमो रयीयञ्छ्वत्तममवसे जोहवीति ।
 सजोषाविन्द्रावरुणा मरुद्विर्दिवा पृथिव्या शृणुतं हव मे ॥ ३.०६२.०२
 अस्मे तदिन्द्रावरुणा वसु ष्यादस्मे रयिमरुतः सर्ववीरः ।
 अस्मान्वरूत्रीः शरणैरवन्त्वस्मान्होत्रा भारती दक्षिणाभिः ॥ ३.०६२.०३
 बृहस्पते जुषस्व नो हव्यानि विश्वदेव्य ।
 रास्व रत्नानि दाशुषे ॥ ३.०६२.०४
 शुचिमर्कैर्बृहस्पतिमध्वरेषु नमस्यत ।
 अनाम्योज आ चके ॥ ३.०६२.०५
 वृषभं चर्षणीनां विश्वरूपमदाभ्यम् ।
 बृहस्पतिं वरेण्यम् ॥ ३.०६२.०६

इ॒यं ते॑ पू॒षन्ना॑घृ॒णे सु॒ष्टुति॑र्दे॒व न॒व्यसी॑ ।
 अ॒स्माभि॑स्तु॒भ्यं श॑स्यते ॥ ३.०६२.०७
 तां जु॒षस्व॑ गि॒रं मम॑ वा॒ज॒यन्ती॑मवा॒ धिय॑म् ।
 व॒धूयु॑रि॒व यो॑षणाम् ॥ ३.०६२.०८
 यो विश्वा॑भि॒ वि॒पश्य॑ति॒ भुव॑ना सं च पश्य॑ति ।
 स नः॑ पू॒षावि॑ता भुवत् ॥ ३.०६२.०९
 तत्स॑वि॒तुर्व॑रिण्यं भ॒गो दे॒वस्य॑ धीमहि ।
 धियो॑ यो नः प्र॒चोद॑यात् ॥ ३.०६२.१०
 दे॒वस्य॑ स॒वि॒तुर्व॑यं वा॒ज॒यन्तः॑ पु॒रंध्या॑ ।
 भ॒गस्य॑ रा॒तिमी॑महे ॥ ३.०६२.११
 दे॒वं नरः॑ स॒वि॒तारं॑ वि॒प्रा य॒ज्ञैः सु॒वृक्ति॑भिः ।
 नम॑स्यन्ति धि॒येषि॑ताः ॥ ३.०६२.१२
 सोमो॑ जिगाति गा॒तुवि॑द्वे॒वाना॑मेति निष्कृतम् ।
 ऋ॒तस्य॑ यो॒निमा॑सदम् ॥ ३.०६२.१३
 सोमो॑ अ॒स्मभ्य॑ द्वि॒पदे॑ चतु॒ष्पदे॑ च प॒शवे॑ ।
 अ॒नमी॑वा इ॒षस्कर॑त् ॥ ३.०६२.१४
 अ॒स्माक॑मा॒युर्व॑र्धयन्नभिमातीः स॒हमा॑नः ।
 सोमः॑ स॒धस्थ॑मासदत् ॥ ३.०६२.१५
 आ नो॑ मि॒त्राव॑रुणा घृ॒तैर्ग॑व्यू॒तिमु॑क्षतम् ।
 म॒ध्वा र॑जा॒सि सु॑क्रतू ॥ ३.०६२.१६
 उ॒रुशं॑सा नमो॒वृधा॑ म॒हा द॑क्षस्य राजथः ।
 द्राघि॑ष्ठाभिः शुचि॒व्रता॑ ॥ ३.०६२.१७
 गृ॒णा॒ना ज॑मद॒ग्निना॑ यो॒नावृ॑तस्य सीदतम् ।
 पा॒तं सो॑ममृ॒तावृ॑धा ॥ ३.०६२.१८

Last updated July 2, 2013

Special mention : Initial processing and help by Avinash and Shashi Sathaye,
 Avinash Chopde, Shree Devi Kumar, Sunder Hattangadi, John Gardner.

Reprocessed from Original in final form by Detlef Eichler with additional corrections.
See Detlef's site <http://www.detlef108.de/Rigvedatm>
for other details and formats.

The text is shown with accents (Anudattas, dependent Svaritas,
and independent Svaritas including Kampas). Words are connected (agnimILe).
Ch is doubled as in gachChati according to the rules of Rigveda-Pratishakhya.
At the end of a word m is replaced by Anusvara M if the initial letter of the
following word is a labial stop consonant (p, ph, b, bh, m).
Visarga H before sh, Sh or s followed by a voiceless consonant has been restored.

Source : The Aufrecht/van Nooten/Holland (Samhita) version
of the Rigveda (<http://www.people.fasarvard.edu/witzel/onlineRVtm>).
In this text accented vowels have Udatta or 'independent Svarita' markers.
Kampas are not shown. Words are separated (agnim ILe).
Ch is not doubled as in gaChati. At the end of a word we find m before
a following labial stop consonant (p, ph, b, bh, m).
Visarga H before sh, Sh or s followed by a voiceless consonant has
been dropped according to a rule of Rigveda-Pratishakhya.

Send corrections to : detlefeichler@googlemail.com, sanskrit@cheerful.com

Rigveda Mandala 3

pdf was typeset on October 2, 2020

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

